

Jaar verslag 2024

NATIONAAL MS CENTRUM

Jaarverslag 2024

Voorwoord

De trend van de afgelopen jaren waarbij we minder chronische patiënten hospitaliseren, wiens revalidatie-potentieel eerder beperkt is, zet zich voort. Dit resulteert in meer opnames, minder ligdagen en kortere verblijfsduur. Alle parameters betreffende daghospitalisatie en ambulante revalidatie blijven stijgen. Ook het aantal raadplegingen alsook de TMST activiteit blijven stijgen.

De strategische doeleinden voor het ziekenhuis blijven ook in 2025 van toepassing; Leiderschap -Welzijn en Veerkracht - Topklinisch en Innovatief - Duurzaamheid en Efficiëntie. Elk team binnen het ziekenhuis zal zijn projecten afstemmen op deze globale doeleinden. Samen met 24 andere ziekenhuizen is en blijft het NMSC betrokken bij de ontwikkeling en realisatie van het nieuw kwaliteitsmodel voor algemene en revalidatie-ziekenhuizen: FlaQum.

Het bestuursorgaan van het NMSC ondertekende in juni 2024 een doorgedreven samenwerkings-overeenkomst met de vzw Emmaüs met als grote doelstelling de snelle realisatie van een nieuwbouw revalidatieziekenhuis op de site van de vzw Emmaüs in Mechelen en op termijn de integratie van onze vzw in de vzw Emmaüs. Dit betekent dat het haalbaar moet zijn om in de nabije toekomst te verhuizen naar een nieuw ziekenhuis wat absoluut noodzakelijk is om de kwaliteitsvolle en expert zorg te kunnen blijven aanbieden aan onze patiënten. Het ontwerp van het nieuwe ziekenhuis is gebaseerd op een intense samenwerking op technisch, facilitair en logistiek vlak met het AZ St. Maarten. Dit biedt ons de mogelijkheid om het gebouw uitgebreid aan te passen aan de huidige behandelingen en revalidatienoden van onze patiënten.

En niet onbelangrijk we sluiten het jaar opnieuw af met een positief relevant financieel resultaat.

Eric Vanderheyden
Algemeen directeur

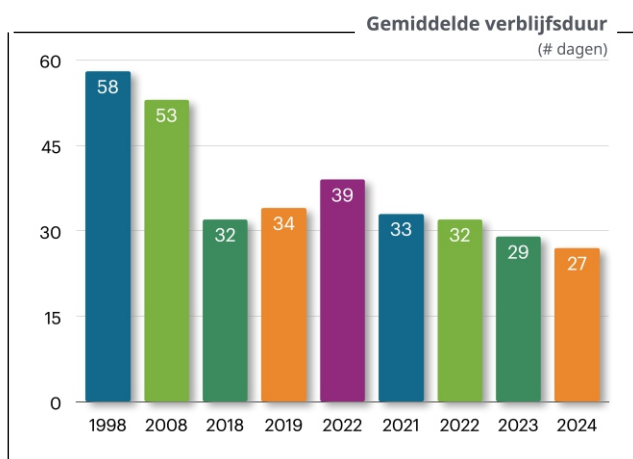
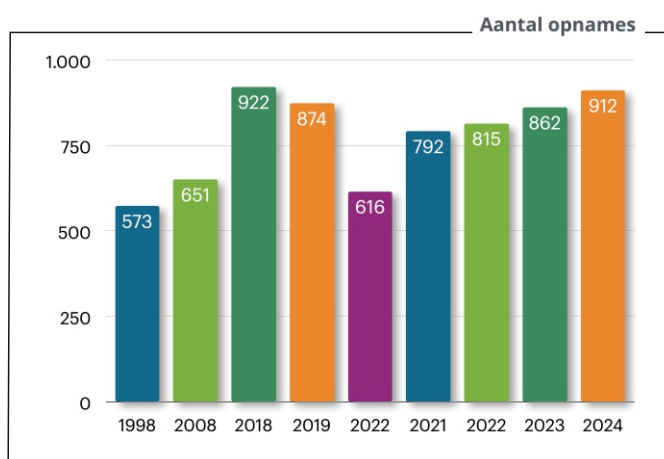
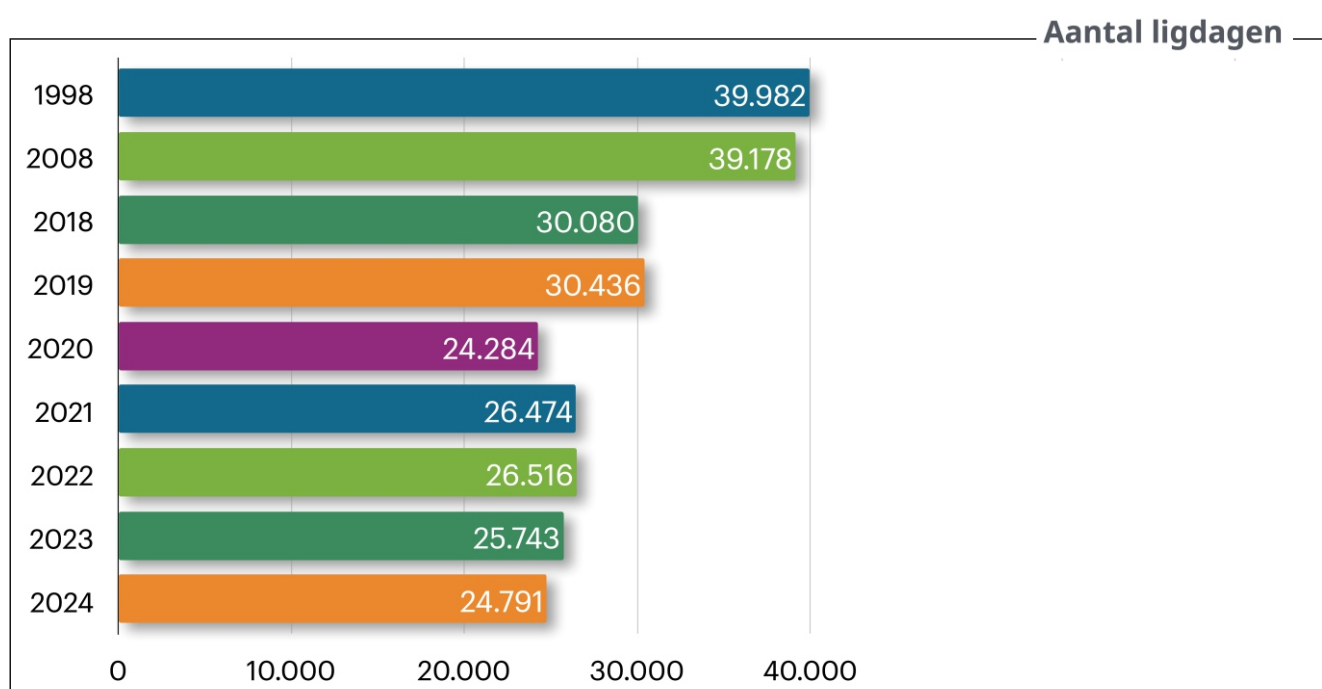
Inhoud

1	Activiteiten Nationaal Multiple Sclerose Centrum 2024	05
2	Medisch beleid Innovatieve projecten en realisaties	11
	2.1 Opleidingsplaats	
	2.2 Hoge activiteitsgraad	
	2.3 DEAL	
	2.4 Verslagen in MyNexuzHealth	
	2.5 Elektrofysiologie	
3	Innovatieve projecten en realisaties	13
	3.1 Bedrijfsondersteunende diensten	
	3.2 Patiëntenzorg	
4	Personeel en organisatie ken- en stuurgetallen	17
5	Kwaliteit en Patiëntenveiligheid	19
6	Ombudsdienst	22
7	Preventie	24
8	Financiële cijfers	25
	8.1 Balans	
	8.2 Resultatenrekening	
9	Bestuurders en directieleden	29
A	ddendum	30

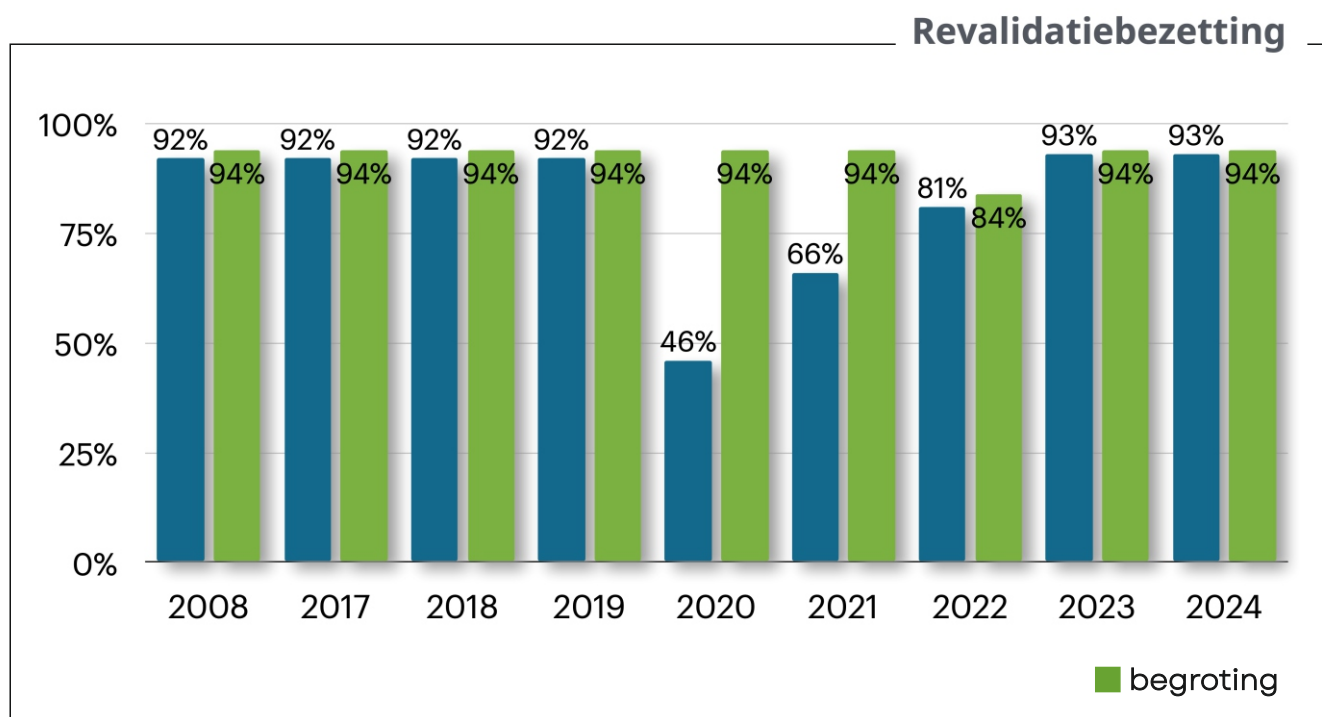
Activiteiten

Nationaal Multiple Sclerose Centrum 2024

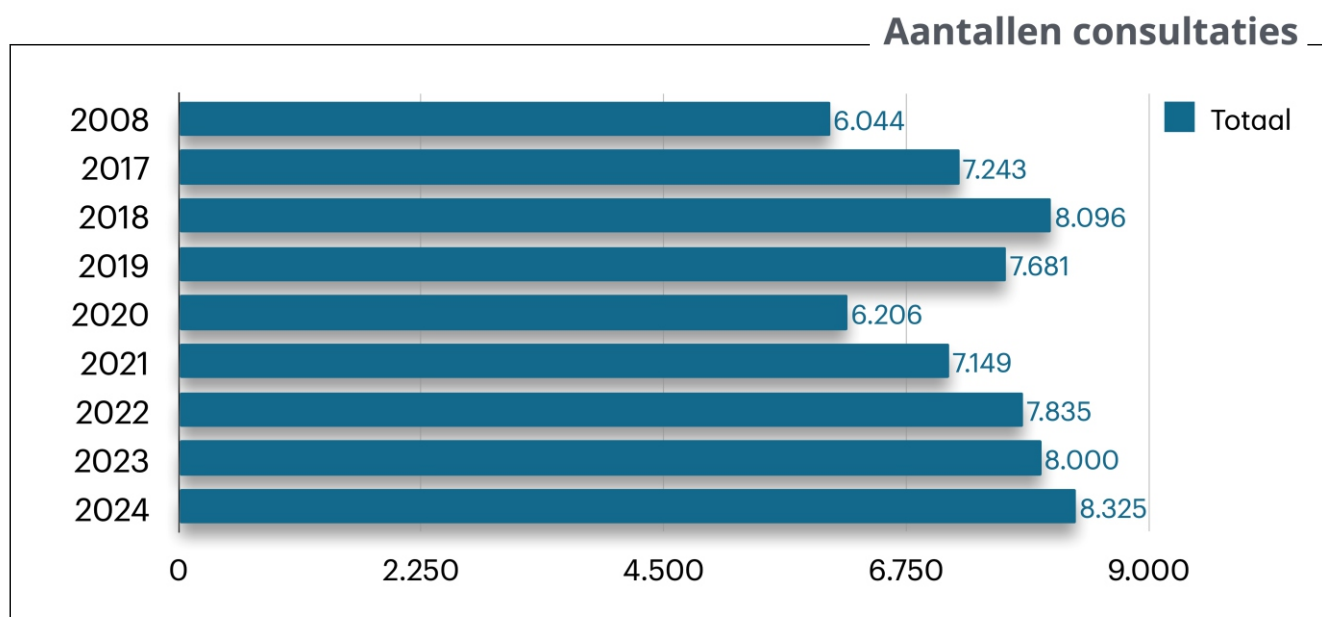
Het aantal opnames is in 2024 opnieuw gestegen tot 912 (+5%). Het aantal ligdagen is lichtjes gedaald tot 24.791 (-4%). De gemiddelde verblijfsduur van de patiënten is opnieuw fundamenteel gedaald tot 27 dagen (-7%). Meer maar kortere opnames dus.

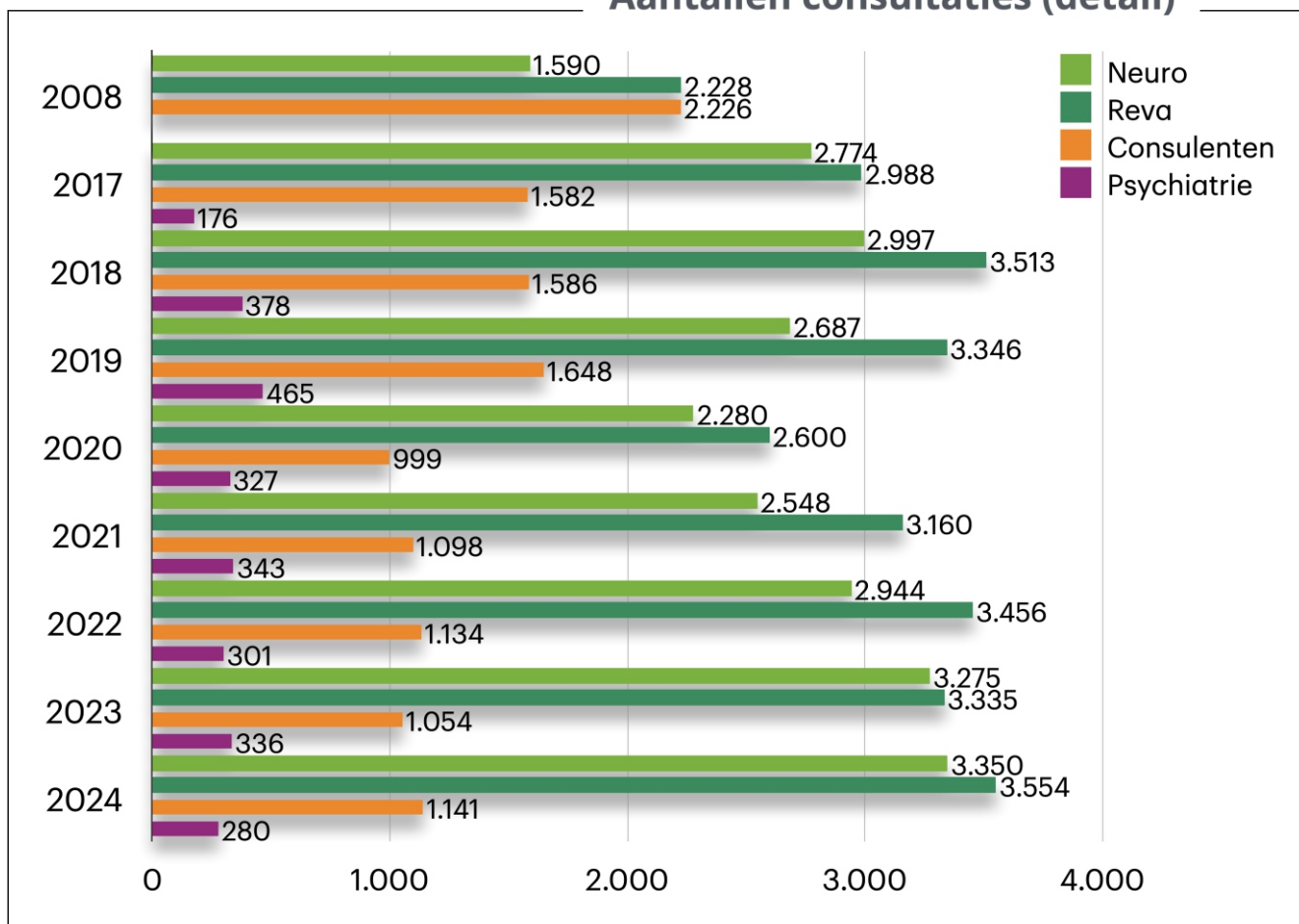
De gemiddelde bedbezetting bedroeg 57%. De weekbezetting stijgt tot 63% en de weekendbezetting daalt tot 41%. De therapeutische weekends zorgen voor een beperkte bedbezetting in het weekend. We streven elk jaar een revalidatiebezetting van 94% na. De bezetting van de ambulante revalidatie haalt opnieuw een normale activiteit.

Het totaal aantal raadplegingen is verder gestegen tot 8325. De artsen benaderen met dit aantal consultaties het hoogste aantal consultaties ooit.

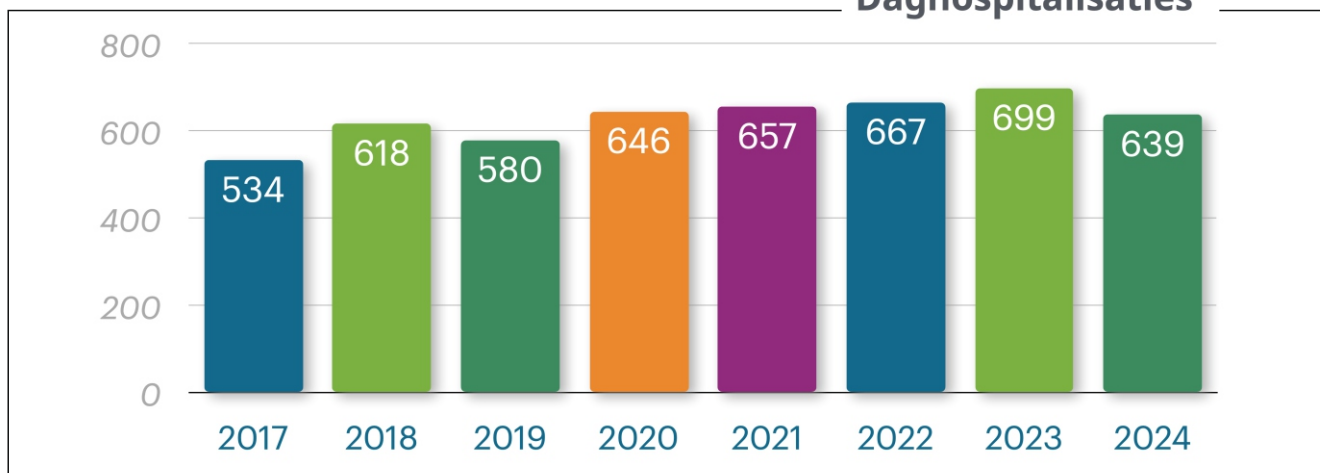

Aantallen consultaties (detail)

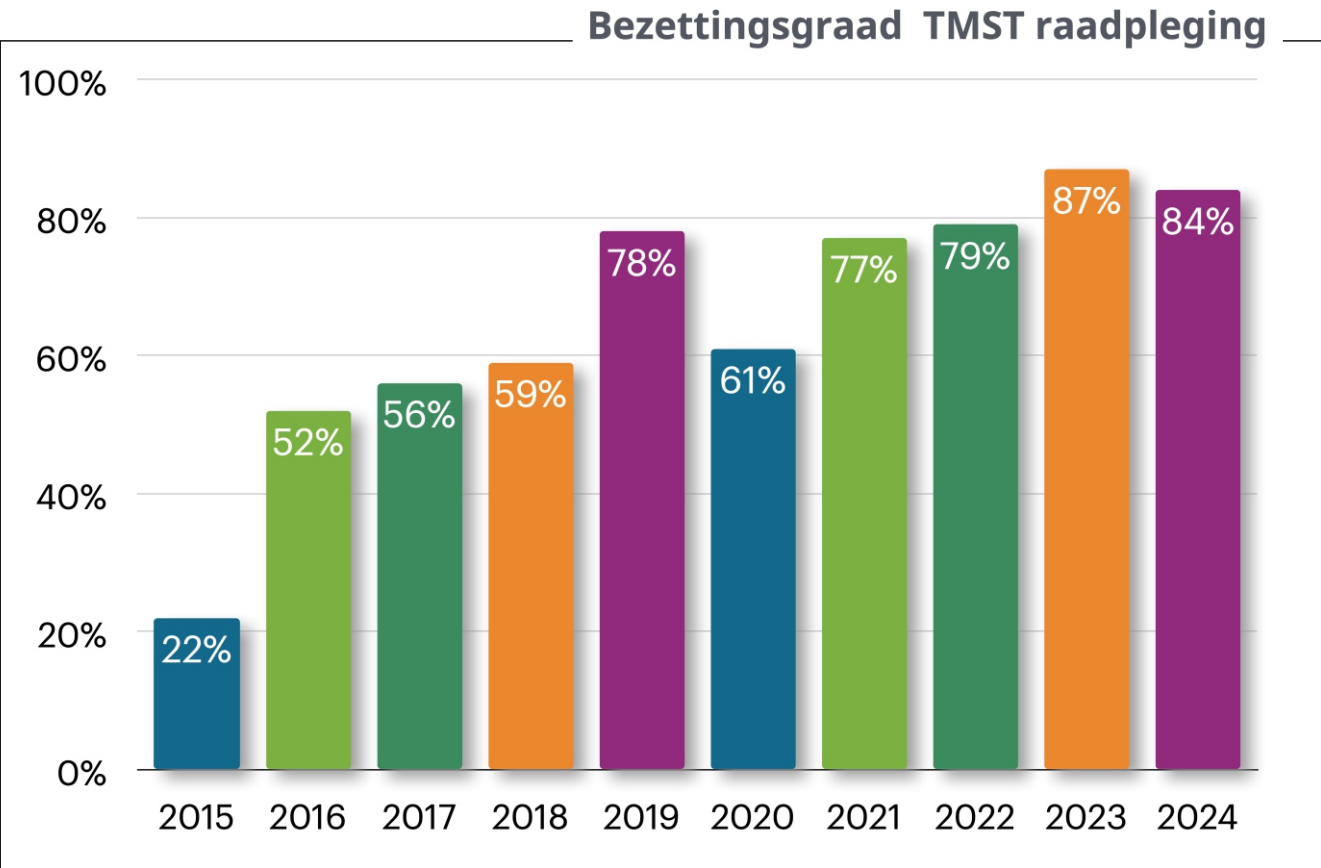

Het aantal dag hospitalisaties blijft stabiel, een duidelijke trend.

Daghospitalisaties

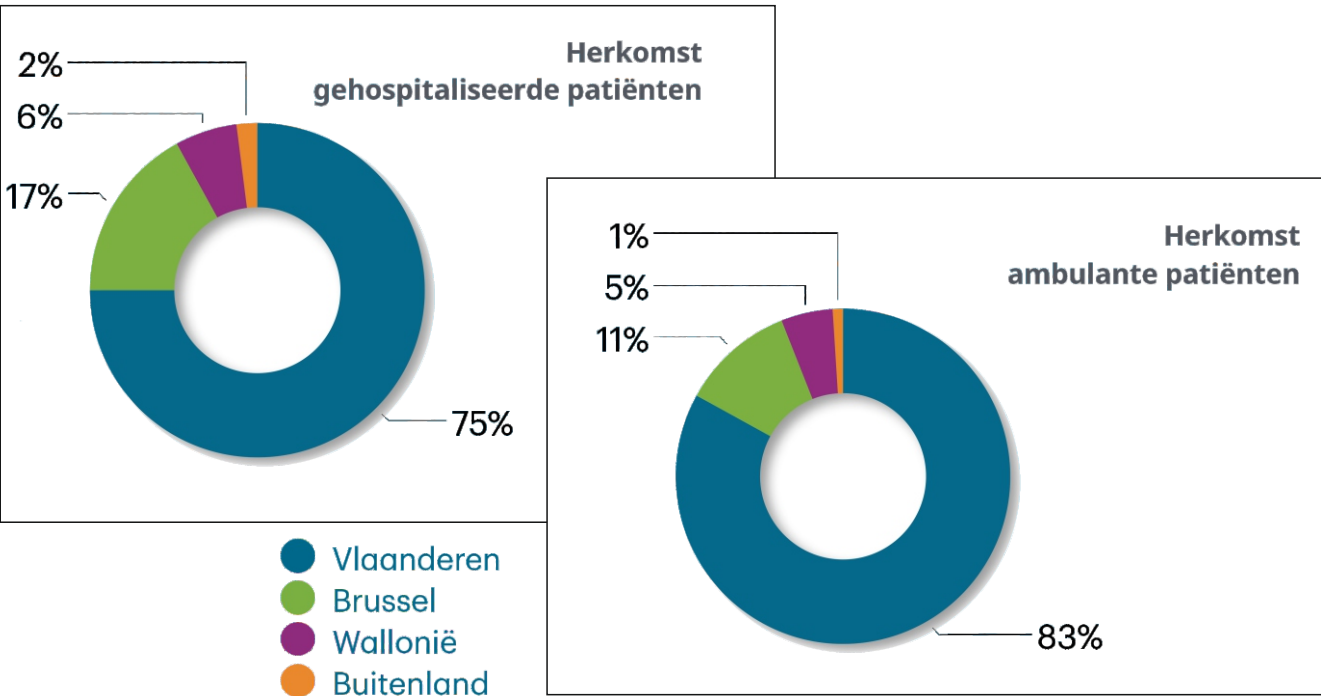

De bezettingsgraad van de TMST raadpleging blijft aanzienlijk hoger dan de begroting (80%).

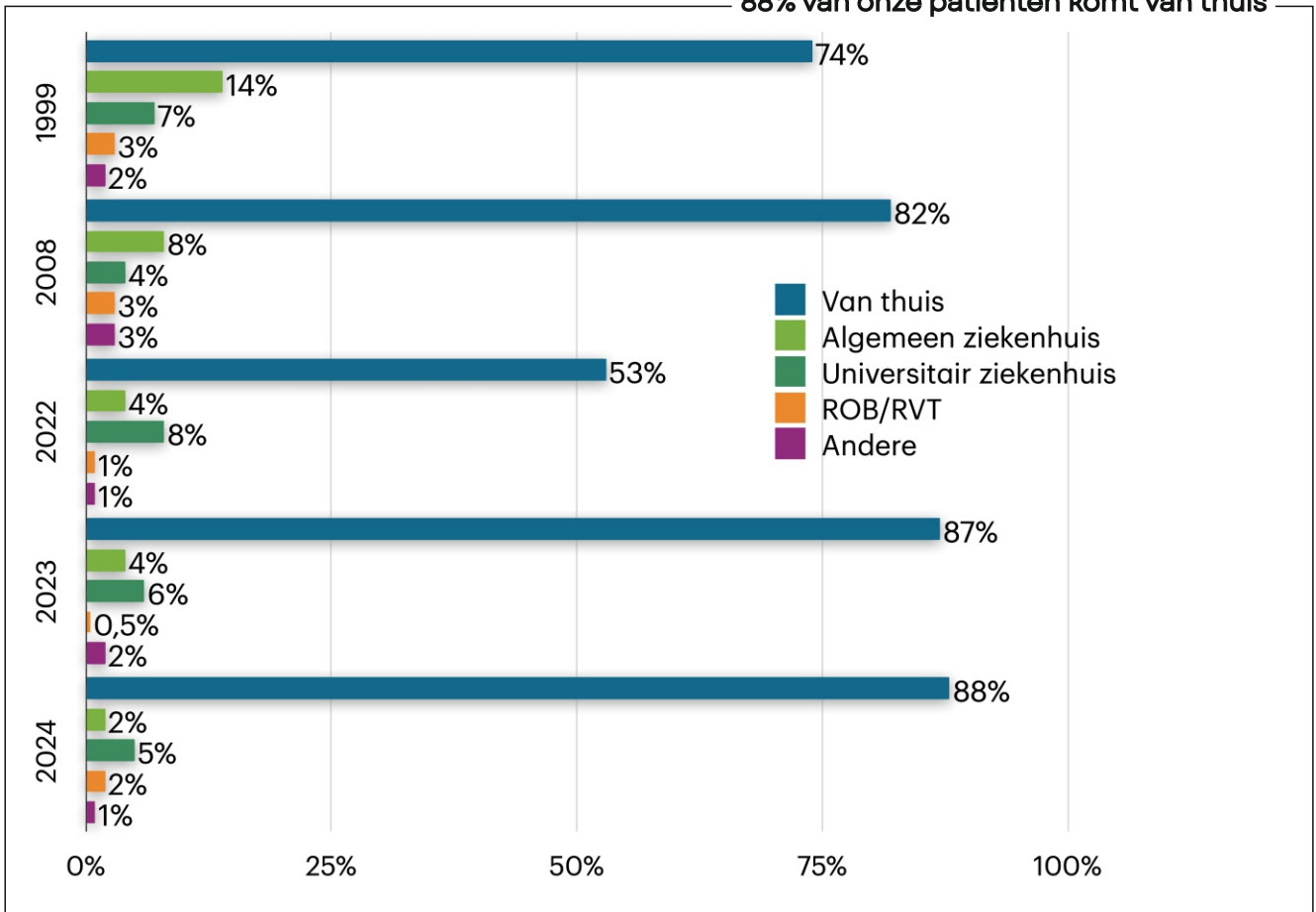

Het NMSC neemt zijn supra-regionale rol op en dit zowel in Vlaanderen als in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

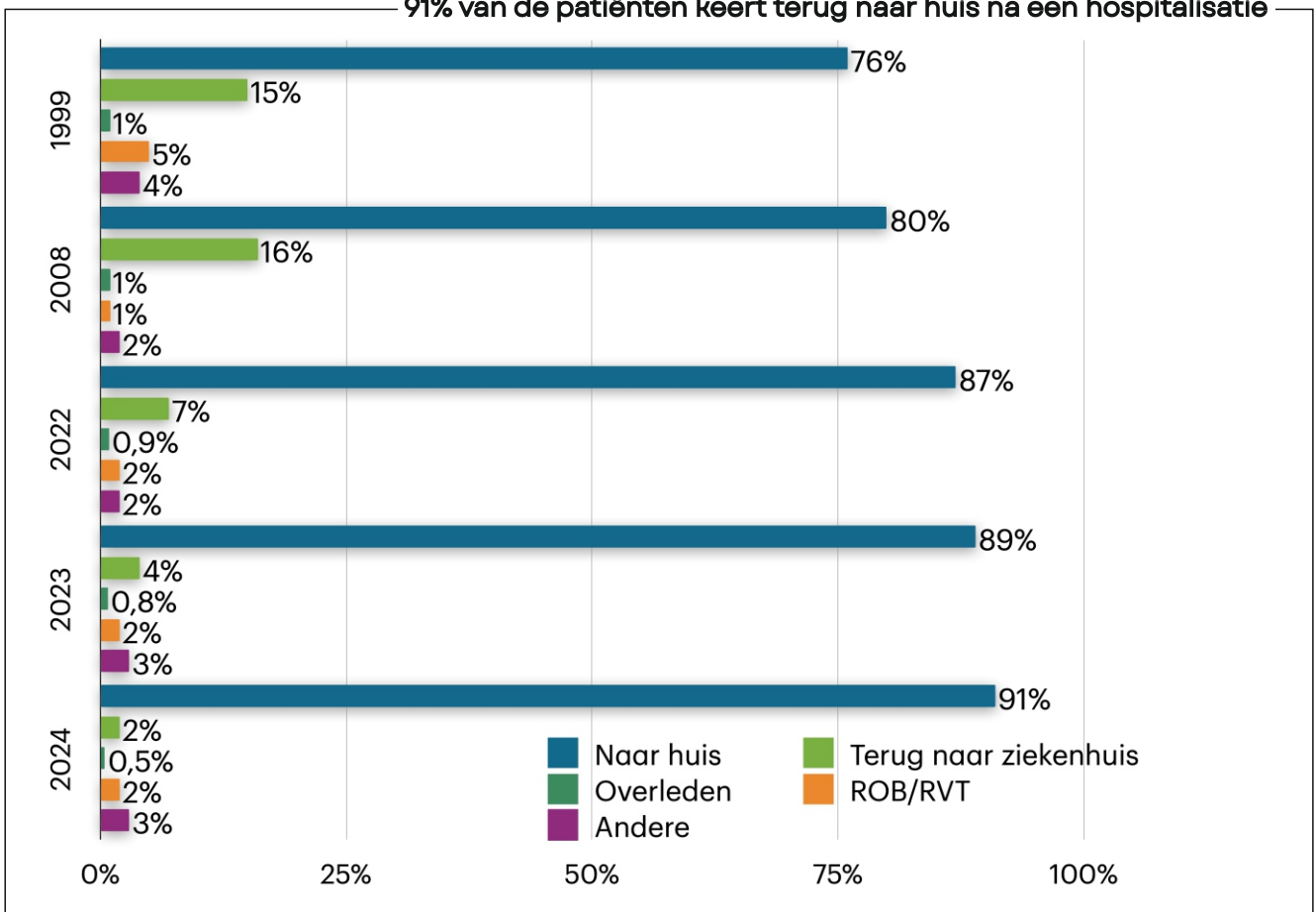
83% van onze ambulante patiënten komen uit Vlaanderen, 11% uit Brussel. Bij de gehospitaliseerde patiënten komt 23% uit Brussel/Wallonië, 75% uit Vlaanderen.

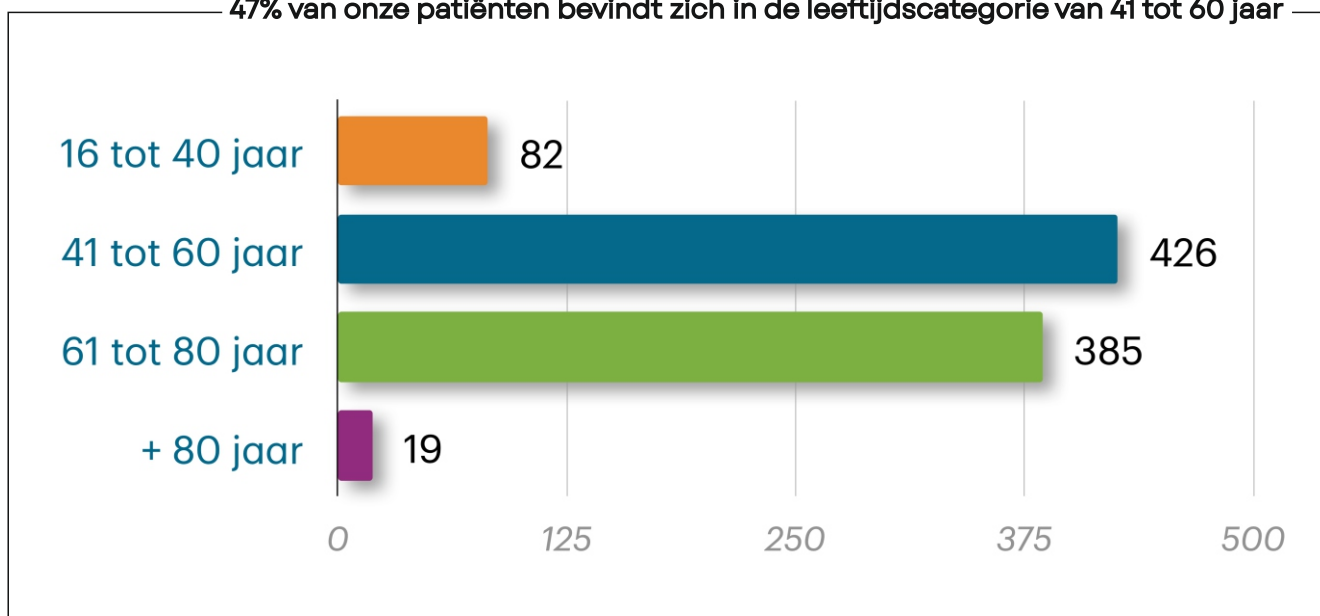
88% van onze patiënten komt van thuis

91% van de patiënten keert terug naar huis na een hospitalisatie

47% van onze patiënten bevindt zich in de leeftijdscategorie van 41 tot 60 jaar

Eric Vanderheyden
Algemeen directeur

2 Medisch beleid

Innovatieve projecten en realisaties

2.1 Opleidingsplaats

Een belangrijke realisatie van de artsen van het NMSC is de bekrachtiging van ons statuut als opleidingsplaats voor de verschillende opleidingen tot arts en arts-specialist. In 2024 is het gelukt om de toegestane opleidingsmogelijkheden optimaal in te vullen. Dit door stageplaatsen voor specialisatie neurologie en specialisatie fysische geneeskunde te realiseren en ook ingeschakeld te zijn in stageplaatsen voor artsen in opleiding voor zowel studenten van de KULeuven als van de VUB. Naast de dagdagelijkse begeleiding zijn er vaste momenten voor patiëntenkransen en overleg.

2.2 Hoge activiteitsgraad

Naast de hoogkwalitatieve zorg, behandeling en revalidatie die de artsen voorzien, doen we dit ook voor een grote patiëntengroep. In 2024 waren er 912 opnames, een stijging ten opzichte van 862 in 2023 terwijl de revalidatieconventie een hoog cijfer van 93,47% behaalde. De artsenprestaties stijgen de laatste jaren steeds verder met in 2024 het hoogste cijfer ooit van aantal consultaties per VTE.

2.3 DEAL

De aanvraag van labo-onderzoeken is succesvol geherstructureerd van een papieren naar een digitale procedure via het elektronisch patiëntendossier. Deze overgang heeft geleid tot een efficiëntere workflow en verbeterde nauwkeurigheid in het beheer van de laboratoriumresultaten. Een belangrijke focus lag op het geven van opleidingen aan het personeel om ervoor te zorgen dat iedereen vertrouwd raakte met het nieuwe systeem en de procedures.

2.4 Verslagen in MyNexuzHealth

In juni 2024 werd de belangrijke stap gezet om medische verslagen digitaal beschikbaar te maken voor onze patiënten via het systeem van MyNexuzHealth. Door deze belangrijke vooruitgang kunnen we onze patiënten een moderne, transparante en patiëntgerichte benadering van gezondheidszorg bieden. Dit is een belangrijke stap in onze toegewijde inspanningen om de kwaliteit van zorg te verbeteren.

2.5 Elektrofysiologie

In 2024 werd na een voorbereidingsperiode de uitvoering van elektrofysiologische onderzoeken geëvalueerd en werd er gezocht naar een optimalisatie. Vanaf 2024 gebeuren de nodige elektrofysiologische onderzoeken op een meer geplande en gestandaardiseerde manier. Dit is een verbetering in de klinisch opvolging van onze patiënten en legt ook de link naar het wetenschappelijk in kaart brengen van de ziekteprogressie.

Dr. Tom Meurrens
Hoofdarts

3 Innovatieve projecten en realisaties

3.1 Bedrijfsondersteunende diensten

Algemeen

Energiebesparende maatregelen zijn een must in deze tijden. In 2024 lag de focus op de stookplaatsen in ons ziekenhuis. We stelden de werking hiervan op punt. Ook was er een optimalisatie van de werking van onze technische installatie van de hydro. Voor onze waterverzachters in heel het ziekenhuis hebben we ook het nodige ondernomen om te zorgen voor een zo correct mogelijke werking. De opvolging hiervan zal verder lopen in 2025 om onze toestellen de komende jaren zoveel mogelijk te vrijwaren. Er werden ook voor de eerste maal isolatiemetingen uitgevoerd in ons ziekenhuis waardoor we opnieuw een 5jaarlijkse keuring van onze laagspanning ontvingen. Dit bracht heel wat elektriciteitsaanpassingen met zich mee. We zullen ons dan ook in de komende periode verder focussen op het onderdeel elektriciteit en de hieraan gelinkte mogelijke verbeteringen in ons ziekenhuis. Er waren op de diensten en in de reva opfris schilderwerken. Alsook zorgden we voor de beschikbaarheid van drinkwaterfontein en voor onze patiënten. Deze voor de personeelsleden werden vernieuwd waardoor er meerdere locaties zijn waar zowel plat als bruiswater ter beschikking is.

Aankoop

Er werden +- 1000 aankoopaanvragen en interventies door ons aankoopteam geanalyseerd en nauw besproken met de betrokken partners. Zodoende dat men een herstelling, oplossing en/of product op maat voor de aanvrager kon aanbieden. In 2024 werden er meerdere aanbestedingsdossiers uitgeschreven rechtstreeks vanuit het NMSC, waaronder het grootste dossier de aankoop van heel wat tilliften en tildoeken was, om ons tilliftenpark na verschillende jaren te vernieuwen. De investeringsbegroting voor 2024 werd afgewerkt met 23 aankopen binnen investeringsbegroting en deze voor 2025 werd reeds opgesteld en goedgekeurd in 2024. Er werd ook aandacht geschonken aan vernieuwing van de reeds lopende verouderde of verlopen contracten (patiënt-oproepsysteem, ramenwassers, airco-units, automatische blusinstallatie keuken,...). Dit project zal zich verderzetten in 2025. Verder werd ook de aanpak rond interventies en samenwerking met leveranciers en technische dienst geoptimaliseerd. Hierdoor is er een betere opvolging en verloopt de controle in de laatste fase bij de boekhouding vlotter. Deze verdere uitrol zal in 2025 doorlopen.

Technische dienst

Het gebruik van het Facility Management Systeem werd verder opgevolgd. Er is een continue opruimactie van niet bruikbaar en versleten materiaal gehouden. Er staat steeds een container ter beschikking om onnodige stockage te voorkomen en voldoende bruikbare ruimte vrij te houden. Bijkomend zorgen we vanuit de andere departementen binnen de bedrijfsondersteunende diensten en met behulp van externe partners, voor ondersteuning aan onze technische dienst. Er zal in 2025 hierdoor meer aandacht gelegd worden op onderhoud en preventie en niet enkel op herstel en interventie.

Keuken

Er werd gewerkt aan een intensievere samenwerking met de externe keukenuitbater om een kwalitatiever aanbod te kunnen geven. Het aanbod voor patiënten en personeel zal nog verder geoptimaliseerd worden in 2025, maar we zagen reeds een stijging van afname maaltijden voor personeel in 2024. De start werd gegeven voor de opvolging van de allergenen, het verbeteren en het optimaliseren van de technische fiches met betrekking tot de recepturen. Er werd geïnvesteerd in de ergonomie binnen de keuken, door onder andere de aankoop van een schrob-zuigmachine en extra werkkarren.

Schoonmaak

Er werd een externe totaalanalyse gemaakt van onze werking schoonmaak. De totaalanalyse had betrekking op de onderdelen organisatie, mensontwikkeling en methode. De conclusie van deze totaalanalyse binnen de schoonmaak was zeer positief. De verbeterpunten hiervan zullen opgenomen worden in 2025 en de focus zal gelegd worden op kwaliteit en kwaliteitscontrole.

Bewaking

De bewaking zorgt voor meer dan controle op onze werkvloer. Ze namen het afgelopen jaar meerdere ondersteunende taken binnen de bedrijfsondersteunende diensten op zich. Deze verdere uitrol als belangrijke figuur in onze organisatie zal gebeuren in 2025.

Kathy Huybrechts
Directeur bedrijfsondersteunende diensten

3.2 Patiëntenzorg

Het afgelopen jaar hebben we opnieuw belangrijke stappen gezet in het versterken van onze patiëntenzorg. De evolutie van multidisciplinair naar interdisciplinair samenwerken maakt zijn intrede, hierbij staat steeds de kwaliteit van zorg en het welzijn van onze patiënten centraal.

Eén van de meest betekenisvolle verschuivingen binnen onze werking is de manier waarop we de patiënt benaderen binnen het revalidatietraject. Waar voorheen de patiënt als centraal individu werd beschouwd, zien we hem nu steeds meer als een volwaardige partner binnen het team.

Dit vertaalt zich in een intensievere samenwerking, waarbij de patiënt actief betrokken wordt bij de besluitvorming over zijn of haar behandeling en revalidatiedoelen. Hierdoor vergroten we niet alleen de autonomie van de patiënt, maar versterken we ook de effectiviteit van onze zorgverlening. In dit kader lanceerde we afgelopen jaar een proefproject waarbij de patiënt deelneemt aan de teamvergadering.

Daarnaast bouwden we onze werking rond patiënten participatie uit, onder leiding van Sara De Bondt, coördinator patiënten participatie. Een groep van patiënten volgden een opleidingsprogramma tot ervaringsdeskundige.

Als kers op de taart werd in september onze nieuwe werking met ervaringsdeskundigen voorgesteld op een lanceringsmeeting en organiseerden we samen met de collega's uit Noorderhart (Pelt) een opleiding in het kader van patiënten participatie voor artsen, therapeuten, verpleegkundigen en zorgkundigen.

Om de transitie naar een interdisciplinaire aanpak verder te ondersteunen, hebben we in 2024 ingezet op een nauwere samenwerking tussen alle betrokken zorgverleners.

Dit omvatte onder meer initiatieven zoals een geïntegreerde aanpak voor valscreening, een toolbox voor hoe om te gaan met specifieke patiëntengroepen, de uitbouw van ergotherapeuten op de verpleegafdelingen en de implementatie van enkele nieuwe multidisciplinaire groepstherapieën, zoals de taal- en cognitie groep.

Daarnaast hebben we belangrijke stappen gezet in het verbeteren van onze zorgkwaliteit.

Dit omvatte de eerste stappen in optimalisatie van therapieplanning en een performanter opname- en ontslagbeleid.

We hebben ook onze vergadercultuur onder de loep genomen en geoptimaliseerd, zodat overlegmomenten efficiënter verlopen en meer impact genereren.

Op het vlak van personeelsontwikkeling hebben we sterk ingezet op de verdere groei van leidinggevenden en hun teams. Dit gebeurde door middel van opleidingen, gerichte coaching en een focus op het invullen van PZ-vacatures met sterke teamspelers en geschikte groeiskills.

Het Happy Nursing Project, dat doorheen het hele jaar liep, legde de nadruk op werkorganisatie, teamdynamiek en leiderschap. Samen met de verpleegkundige teams gingen we aan de slag en formuleerden we concrete acties om onze werking sterker te maken.

Daarnaast hebben we trainingen georganiseerd rond feedback geven en ontvangen en zijn we gestart met de implementatie van deze technieken op de werkvloer.

Verder dragen we communicatie en patiëntgerichtheid hoog in het vaandel.

We zullen naar volgend jaar verder inzetten op heldere en gestroomlijnde patiënten communicatie. Dit zullen we onder meer doen door het installeren van communicatie schermen in de wachtzalen en het hernieuwen van onze opnamebrochure, waarmee reeds gestart werd afgelopen jaar.

De succesvolle Wereld MS Dag, met 150 deelnemers, was een hoogtepunt in 2024. Vooruitkijkend naar de komende jaren, blijven we ons engageren om de kwaliteit van zorg verder te verfijnen en onze samenwerking te versterken. We streven ernaar om een revalidatiecentrum te zijn waar interdisciplinaire samenwerking en patiëntparticipatie niet alleen theoretische begrippen zijn, maar de basis vormen van onze dagelijkse praktijk. Samen met onze patiënten en onze teams bouwen we verder aan een zorgmodel waarin professionaliteit, innovatie en betrokkenheid hand in hand gaan.

Mia Notebaert
Operationeel diensthoofd verpleging

Lauren Vandecruys
Operationeel diensthoofd revalidatie

4 Personeel en organisatie ken- en stuurgetallen

In 2024 stond er weer heel wat op het programma. Hierbij enkele highlights uit 2024.

Op 16 mei 2024 waren er de sociale verkiezingen. Deze verkiezingen zijn vlot verlopen en we mogen rekenen op dezelfde werknemersvertegenwoordigers zoals de voorbije 4 jaren.

Samen bouwen we verder aan constructief overleg.

Midden 2024 werd in E-power de digitalisatie van de functioneringsgesprekken een feit.

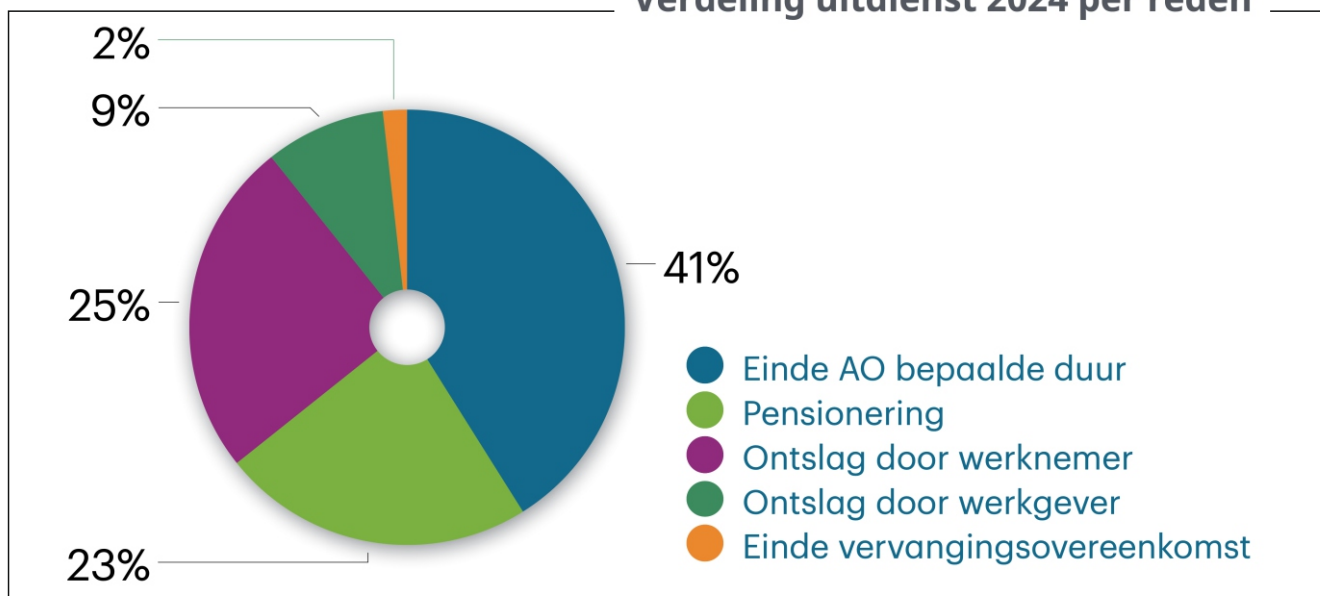
Het nieuwe document werd in E-power opgezet en vanaf de zomer kon dit door zowel leidinggevenden als werknemers ingevuld worden. Op deze manier komen de verslagen van de gevoerde functioneringsgesprekken onmiddellijk in het personeelsdossier terecht. Weer een stap gezet in digitalisatie!

Naar aanleiding van de RSZ-boete die wij ontvingen i.v.m. de responsabiliseringsbijdrage in 2023, zijn we de heropstart van langdurige afwezigen nog gericht gaan aanpakken. Samen met de leidinggevende zien wij de langdurige afwezigen voor een gesprek voor hun hervatting. De bedoeling is om te peilen hoe het met deze medewerker is, wat zijn/haar vooruitzichten zijn, indien deze terug wenst te hervatten gaan we na wat de mogelijkheden en ook de struikelblokken zijn.

De andere afspraken over het contacteren van medewerkers die afwezig zijn, blijven doorlopen. Net zoals in 2023 hebben wij in 2024 afscheid genomen van heel wat ervaren medewerkers die nu kunnen genieten van een welverdiend pensioen. Bijna 1/4de van de uitdiensten waren pensioneringen in 2024.

Enkel onder hen kunnen het toch niet laten en komen af en toe inspringen om de collega's te ondersteunen. Wij waarderen ten zeerste hun hulp in deze periode van personeelstekorten.

Verdeling uitdienst 2024 per reden

We zijn gestart met de gesprekken met stagiaires van de opleiding zorgkundige en verpleegkunde. Initieel was het de bedoeling om onze instroom hierdoor te vergroten. We willen graag stagiaires warm maken om bij ons te komen werken als jobstudent of later als medewerker. We merken dat uit deze gesprekken heel wat uitkomt waar we nog van kunnen leren en kunnen bijsturen en ook wat we zeker moeten behouden.

Evij De Coster
Hoofd Personeelsdienst

5 Kwaliteit en Patiëntenveiligheid

Strategische doelstellingen

In 2024 werd de procedure rond het bepalen van strategische doelstellingen verder geformaliseerd.

De verschillende teams formuleerden concrete acties op basis van de ziekenhuisbrede strategische prioriteiten voor de periode van 2023-2025.

Op 3/6/2024 en 12/6/2024 gingen twee opvolgssessies door over de concrete acties die door de verschillende teams gekoppeld werden aan de strategische doelstellingen.

Op 4/12/2024 presenteerden de hoof-

den de status van hun acties rond elk van de vijf strategische doelstellingen in een slot-event, gevolgd door een feestelijke afsluiting van het werkjaar.

In 2025 bepalen we nieuwe ziekenhuisbrede strategische doelstellingen op basis van onder andere een nieuwe Quickscan en focusgesprekken met medewerkers en patiënten. Ook de begeleiding van de leidinggevenden in dit proces zal mee opgevolgd worden door de kwaliteitscoach.

Kwaliteitsteam 2024

Het Team Kwaliteit bevat sinds 2024 twee personen onder leiding van de algemeen directeur:

- Een coördinator kwaliteit en procesoptimalisatie, die zich bezig houdt met de dataverwerking, externe en interne overlegmomenten over processen en het algemeen overzicht en coördinatie van kwaliteit in het NMSC.
- Een kwaliteitscoach, die zich focust op het operationele en vooral het begeleiden van medewerkers en leidinggevenden.

FlaQuM Peer challenge

In mei en in december namen de kwaliteitscoach en de kwaliteitscoördinator elk deel aan een peer challenge, respectievelijk in Sint-Trudo en AZ West. Op donderdag 14/11/2024 vond in onze organisatie de 'FlaQuM Peer Challenge' plaats waarbij collega's en het LIGB ons kwaliteitsmanagementsysteem onder de loep kwamen nemen. We kregen te horen dat onze medewerkers zeer bevlogen, open en betrokken waren. Dat jullie een grote troef zijn voor ons ziekenhuis die we moeten blijven koesteren. Ze vonden ook onze persoonsgerichte zorg indrukwekkend, met een extra pluim voor het echte interdisciplinaire werk dat jullie dag na dag leveren. Ook de betrokkenheid van patiënten vonden ze zeer sterk, zeker ook met de korte lijn naar de ondersteunende diensten. De kennisoverdracht en samenwerkingen met andere organisaties werden ook erkend als een grote troef.

Natuurlijk gaven de collega's ook enkele verbeterpunten aan die we als NMSC kunnen gebruiken als opportuniteit om onze kwaliteitswerking verder bij te schaven. Ze vonden het indrukwekkend hoeveel projecten/pilootprojecten er in onze relatief kleine organisatie uitgewerkt worden en zagen hier dan ook al een extra aandachtspunt. Dat we moeten blijven inzetten op het bekomen van een overzicht en integratie van al deze projecten. De middelen en personen zijn beperkt, dus willen we goede prioriteiten stellen. Ook de komende nieuwbouw werd uiteraard benoemd als aandachtspunt, dat we onze huiselijkheid en enthousiasme niet verliezen in een nieuwe omgeving.

Opvolging van indicatoren

In het NMSC worden 41 kwaliteitsindicatoren opgevolgd. Deze indicatoren hebben betrekking tot patiëntgerichtheid en patiëntveiligheid. Het monitoren en analyseren van de gedefinieerde indicatoren laat ons toe prioriteiten te bepalen in kwaliteitsprojecten. Na implementatie van veranderingsprocessen wordt dan nagekeken of deze effectief aanleiding gaven tot verbetering via de verschillende indicatoren.

Het Kwaliteitsdashboard met resultaten rond de opvolging van internationale patiëntveiligheidsdoelen en andere indicatoren is toegevoegd aan de volgende pagina's.

Patiëntveiligheid en risicomanagement

In het NMSC maakt een veilige zorgomgeving onlosmakelijk deel uit van de missie. We beschouwen patiëntveiligheid als een belangrijk onderdeel van kwaliteitsvolle zorg.

In 2024 werkten we 7 retrospectieve risicoanalyses uit (RCA - Root Cause Analyse). Een retrospectieve analyse-methode is gebaseerd op het systeemdenken; dit wil zeggen dat er niet gezocht wordt naar 'schuldigen', maar naar onvolkomenheden in het systeem. De basisoorzaak of de 'wortel = root' van het incident wordt gezocht. Er wordt in gesprek gegaan met betrokkenen om het incident te analyseren, maatregelen te nemen en zo gelijkaardige incidenten in de toekomst te vermijden.

Alle informatie, zoals de vorderingen binnen FlaQuM en het up-to-date Kwaliteitsdashboard, is ziekenhuisbreed te consulteren via intranet onder "Kwaliteit in het NMSC".

B. Theunissen
kwaliteitscoördinator en coördinator procesoptimalisatie

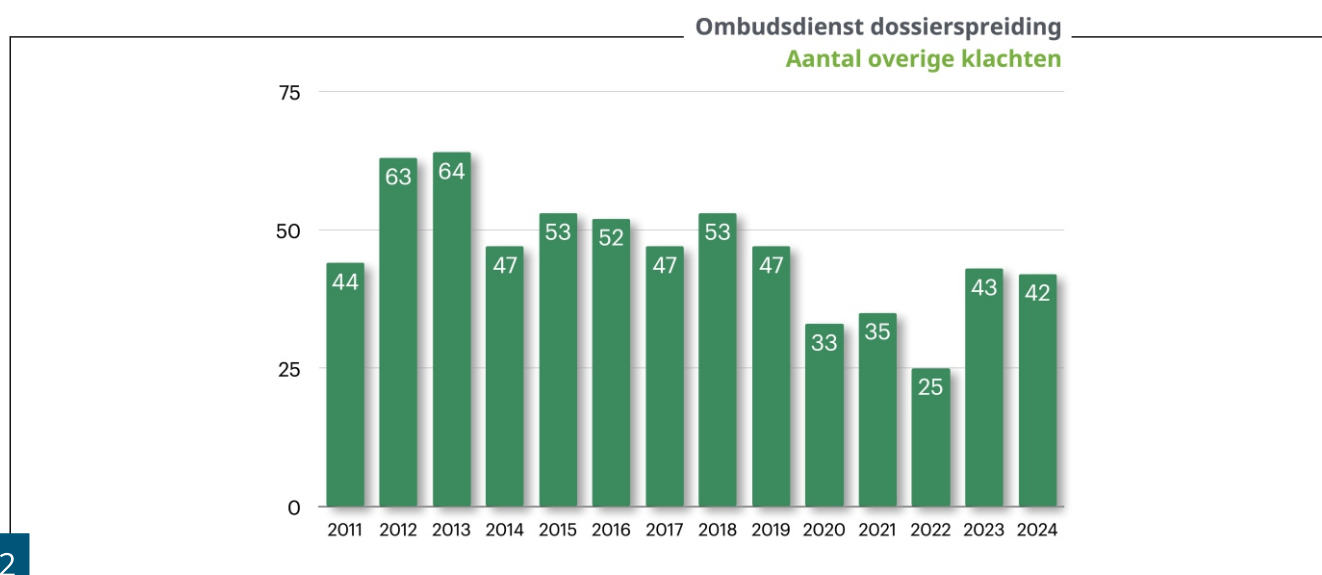
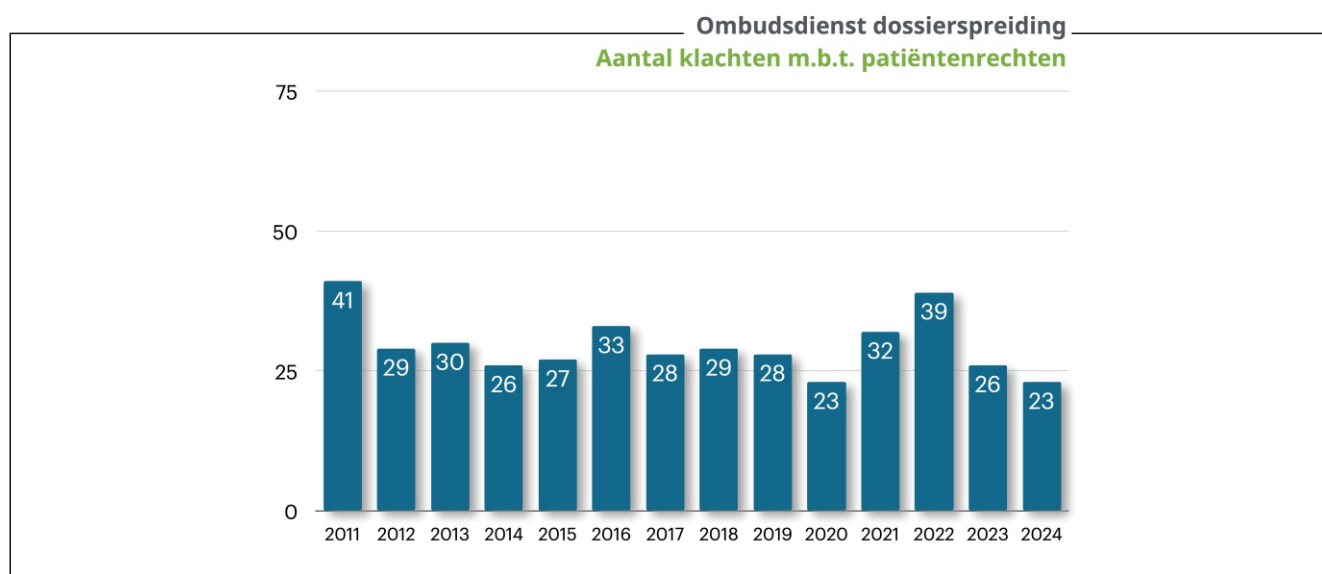
L. Wouters
stafmedewerker kwaliteitscoach

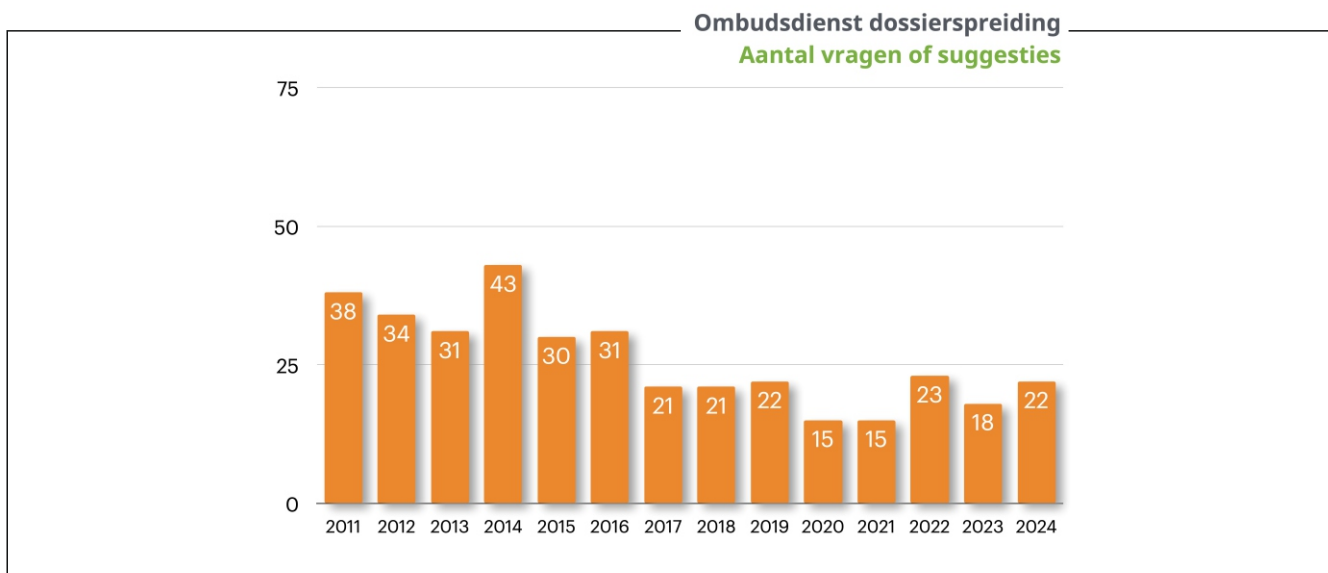

6 Ombudsdienst

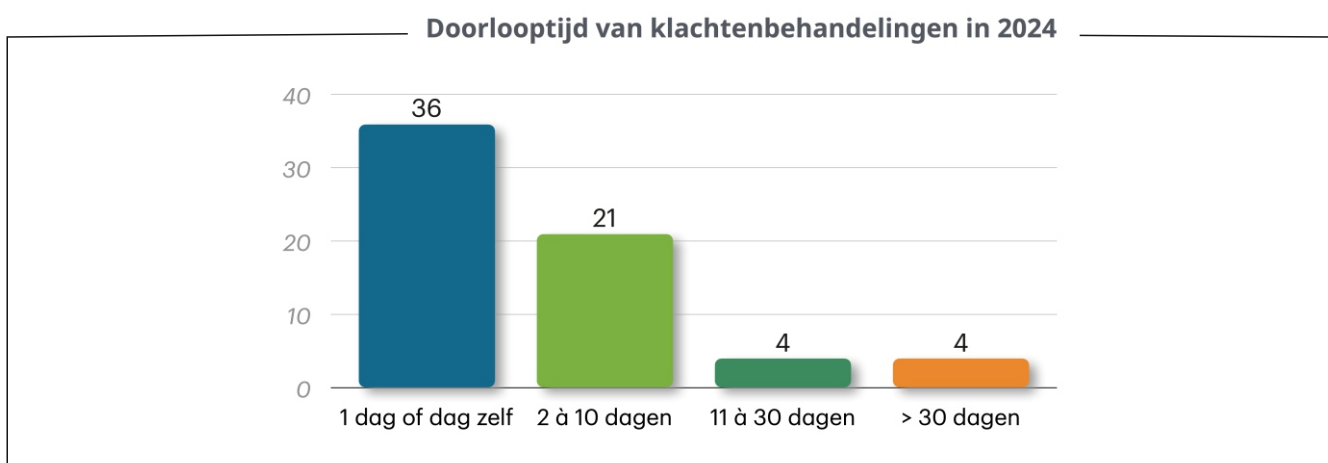
In 2024 waren er 86 meldingen/dossiers bij de ombudsdienst. Dit staat niet gelijk aan het aantal klachten. Een dossier kan zowel een vraag zijn, een klacht, een suggestie of een combinatie van deze. Onder deze meldingen waren 65 klachten, waarvan 23 de patiëntenrechten betreffen en 42 te maken hebben met andere factoren. Ook 9 positieve meldingen en 22 vragen of suggesties werden geregistreerd. De ombudsdienst vertrekt steeds vanuit de beleving en interpretatie van de patiënt, los van het al dan niet gegrond zijn van deze melding.

In het jaar waarin de patiëntenrechten centraal staan omwille van de herziene wetgeving, is het goed te kunnen opmerken dat deze klachtencategorie in het NMSC gedaald is. We noteerden het laagste aantal klachten i.v.m. patiëntenrechten sinds 2011 (samen met het jaar 2020).

Bij de klachtenbehandeling werd het streefdoel om 80% van de klachten binnen de 10 dagen af te handelen ruim behaald (87,7%), dankzij de bereidwillige en vlotte medewerking van de betrokken collega's/diensten. De tevredenheid van de melders i.v.m. de klachtenbehandeling (bemiddeling, gesprek met betrokkenen, herstelactie, oplossing) is 95%.

De meldingen gebeuren voor 81% door de patiënt (of zijn naasten) tijdens- of naar aanleiding van zijn/haar opname. 13% van de meldingen gebeurt tijdens de ambulante zorg en 6% tijdens de consultatie. De meldingen vinden voor 87% plaats in het bureau van de ombuds. De toegankelijkheid van het bureau is daarmee conform de wet. De ombudsvrouw rapporteerde 4 keer tussentijds bij de algemene directie met een cijfersverslag, rekening houdend met het beroepsgeheim en de vertrouwelijkheid eigen aan deze functie. Zij ondervond geen enkele hinder bij het uitoefenen van haar ambt en volgde een aantal opleidingsdagen om te streven naar professionalisering van de klachtendienst.

De ombudsdienst is goed gekend in de organisatie en ook medewerkers verwijzen door naar deze dienst. Daarvoor dienen de credits gegeven worden aan de voorgangster mevrouw Mieke De Medts.

K. Duthoo
Ombudsvrouw

7 Preventie

- Digitaal interventiedossier
- Isolatiemetingen
- Opleidingen VR bril
- Vaccinatiegraad:
 - Covid: 118 gevaccineerd
 - Griep: 122 gevaccineerd
- Cijfers :
 - 8 arbeidsongevallen met 67 dagen werkverlet
 - 1 prikongeval
 - 4 lichte ongevallen
 - 2 wegwerkongevallen met 66 dagen werkverlet

Helga Van Sebroeck
Preventieadviseur

8 Financiële cijfers

8.1 Balans

De balans geeft de stand weer op 31/12/2024 van de activa en passiva van het ziekenhuis met de “waarde” van het ziekenhuis (actief) en de manier waarop deze gefinancierd is (passief).

Activa

BALANS			2022	2023	2024
VASTE ACTIVA	20/28		8.878.637,37	5.286.205,45	5.104.499,42
I. Oprichtingskosten	20		149,98	-0,02	-0,02
II. Immatriële vaste activa	21		0,00	0,00	0,00
III. Materiële vaste activa	22/27		8.878.487,39	5.286.205,47	5.104.499,44
IV. Financiële vaste activa	28		0,00	0,00	0,00
VLOTTENDE ACTIVA	29/58		14.556.982,31	16.256.037,01	16.715.974,13
V. Vorderingen op meer dan één jaar	29		0,00	0,00	0,00
VI. Voorraden en leveringen	3		414.371,41	442.766,65	356.007,25
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41		4.992.711,71	6.910.438,75	3.779.326,50
VIII. Geldbeleggingen	51/53		2.426.702,03	2.587.304,28	2.727.087,71
IX. Liquide middelen	54/58		6.528.731,62	6.041.073,56	9.600.933,70
X. Overlopende rekeningen	490/1		194.465,54	274.453,77	252.618,97
TOTAAL DER ACTIVA			23.435.619,68	21.542.242,46	21.820.473,55

De materiële vaste activa blijven verder dalen in waarde t.o.v. de vorige jaren omdat er minder geïnvesteerd dan afgeschreven wordt. In 2024 is er voor €662k nieuw geïnvesteerd waarvan €303k activa in aanbouw voor het nieuwbouwproject in Mechelen (vnl. architectkosten).

De grootste bewegingen in de vlottende activa zijn een daling van de voorraad apotheek van €108k en van de vorderingen op korte termijn met €3.184k en daarnaast een toename van de liquide middelen met €3.560k. Die laatste twee komen voort uit het inhalen van de achterstand in de facturatie ontstaan door de inkanteling in VSB in 2022 en 2023. Daardoor hebben we meer betalingen geïnd en blijven er minder openstaande vorderingen.

De minderwaarde van de beleggingen geboekt in 2022 is in 2024 verder goedge maakt voor een bedrag van €140k.

Passiva

BALANS			2022	2023	2024
<u>EIGEN VERMOGEN</u>		10/15-18	15.380.706,62	13.347.700,55	13.969.654,84
I.	Dotaties, inbreng en giften in kapitaal	10	4.206.808,67	4.222.377,06	4.231.462,06
II.	Herwaarderingswaarden	12	0,00	0,00	0,00
III.	Reserves	13	6.268.394,48	6.390.547,99	6.849.035,20
IV.	Overgedragen resultaat	14	3.569.513,60	1.988.118,75	2.303.541,85
V.	Investeringssubsidies	15	1.335.989,87	746.656,75	585.615,73
VI.	Sluitingspremies	18	0,00	0,00	0,00
VII.	Voorzieningen voor risico's en kosten	16	544.118,64	314.733,31	70.063,06
<u>SCHULDEN</u>		17/49	7.510.794,42	7.879.853,60	7.780.755,65
VIII.	Schulden op meer dan één jaar	17	1.454.348,69	990.131,72	739.500,68
IX.	Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	6.055.612,20	6.900.466,12	7.041.254,97
X.	Overlopende rekeningen	492/3	833,53	-10.744,24	0,00
TOTAAL DER PASSIVA			23.435.619,68	21.542.287,46	21.820.473,55

De winst van het boekjaar is toegewezen aan het bestemd fonds voor de nieuwbouw voor €300k en aan het bestemd fonds voor het instandhoudingsforfait voor €158k. Het resterende saldo van €315k is bijgeboekt in het overgedragen resultaat.

De voorziening van €206k die in het verleden was aangelegd voor de parking aan de Vanheylenstraat is afgeboekt.

De kredietlasten op lange en korte termijn blijven verder dalen met resp. €251k en €221k.

De schuld aan inhaalbedragen stijgt met €407k, vnl. door de raming voor 2024.

8.2 Resultatenrekening

Deze toont het resultaat van de activiteit van het ziekenhuis in het afgelopen jaar met een vergelijking met de 2 vorige jaren en de begroting.

Bedrijfsopbrengsten

RESULTATENREKENING			R2022	R2023	B2024	R2024
I.	Bedrijfsopbrengsten	70/74	29.775.213,75	31.148.787,42	32.364.240,04	30.938.030,57
A	omzet	70	26.948.537,89	28.390.513,34	29.513.983,18	28.138.763,54
B	interne productie	72	0,00	0,00	0,00	2.488,32
C	overige opbrengsten	74	2.826.675,86	2.758.274,08	2.850.256,86	2.796.778,71

De omzet ligt in 2024 lager dan in 2023 door enerzijds een hogere raming van het inhaalbedrag (€-355). Het vorig jaar nog te innen deel voor IFIC zat in de raming en is nu via een afzonderlijke betaling reeds ontvangen. Anderzijds daalt de omzet door de farmaceutische producten (€-518k) waar de prijzen van enkele dure MS-geneesmiddelen fel zijn gezakt. Daarnaast nemen het BRZ en de opbrengsten uit de kamersupplementen en conventieforfaits toe.

Bedrijfskosten

RESULTATENREKENING		R2022	R2023	B2024	R2024
II. Bedrijfskosten (-)	60/64	-29.751.738,41	-31.064.710,15	-32.514.396,49	-31.002.796,99
A voorraden en leveringen	60	4.869.810,96	5.488.143,83	5.612.462,28	4.594.141,59
B diensten & bijkomende leveringen	61	6.918.209,18	7.401.712,50	6.962.384,62	7.740.590,56
C bezoldigingen & sociale lasten	62	16.545.847,56	17.027.004,69	18.702.145,95	17.839.789,14
D afschrijvingen	630	1318145,39	1188336,57	1157028,28	844.068,71
E waardeverminderingen	63184	19604,69	-4482,03	0	-20.423,18
F voorzieningen pensioenen	635	0	0	0	0,00
voorzieningen overige	636/7	32874,87	-151078,2	-10834,64	-38.911,10
G overige bedrijfskosten	64	47245,76	115072,79	91210	43.541,27

In de voorraden en leveringen zorgen de lagere prijzen voor geneesmiddelen ook voor een sterke kosten-daling van €735k. De kost voor nutsvoorzieningen is met €300k afgenomen waardoor die lager is dan het niveau van 2022. De voedingskost ligt €54k hoger na de nieuwe aanbesteding van 12/2023.

De diensten nemen in globo toe met €339k. Daarin dalen de onderhoudskosten met €162k t.o.v. 2023 toen we voor €181k kosten voor asbestverwijdering hebben gemaakt. Kosten voor zelfstandigen en consultants zijn gestegen met €231k. Bij de zelfstandigen betreft dit een hogere vergoeding voor Compass, extra hulp voor de technische dienst en het inschakelen van verplegers die rechtstreeks aan het NMSC factureren. Qua consultancy heeft Deloitte voor het bouwproject in Mechelen een studie gemaakt, voor NIS2 (cybersecurity) hebben we de firma Cranium ingeschakeld en RS Health heeft het 'happy nursing' project begeleid.

De loonkosten bedragen 17,84 miljoen euro, een groei van 4,77% t.o.v. 2023. De gemiddelde loonkost bedraagt 84.898,82 euro in 2024. De voltijds equivalenten zijn als volgt geëvolueerd:

departement	B2022	R2022	B2023	R2023	B2024	R2024
algemene directie	10,49	9,63	12,09	10,76	14,05	13,81
personeel & organisatie	3,80	2,55				
bedrijfsondersteunende diensten	35,40	32,99	34,70	33,46	35,02	34,09
patiëntenzorg	170,10	157,64	166,24	155,56	166,05	155,32
medisch	6,69	6,72	6,69	6,54	6,69	5,48
WO	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,43
VTE op payroll (62-rek.)	227,88	210,93	221,12	207,72	223,21	210,13
externen	3,66	4,32	4,27	4,50	3,56	4,41
projectstaffing (611-rek.)		4,41	5,00	5,57	5,00	5,69
interims (617-rek.)	4,00	1,47		0,37		0,09
VTE incl. interims (62- + 617-rek.)	235,54	221,13	230,39	218,16	231,77	220,32

De afschrijvingen liggen €344k lager dan in 2023 vooral door groot onderhoud waarvoor de werken op de verpleegafdelingen in de periode 2012-2014 volledig zijn afgeschreven.

Het boekjaar sluit af met een bedrijfsverlies van 64.766,42 euro.

Financiële opbrengsten en kosten

De leninglasten blijven verder dalen omdat er oude investeringskredieten aflopen en er geen nieuwe leningen zijn afgesloten.

In 2022 is een minderwaarde geboekt op de beleggingsfondsen van 331.455,91 euro. In 2023 is hiervan 160.602,25 euro goedge maakt. In 2024 is er een verdere terugname van die minwaarde geboekt van 139.783,43 euro.

De winst inbegrepen het financieel resultaat bedraagt 281.924,41 euro.

Uitzonderlijke opbrengsten en kosten

In de uitzonderlijke kosten zijn afboekingen begrepen van dubieuze debiteuren uit het verleden voor €31k en een correctie op de herziening 2016-2017-2018 van €69k o.b.v. een aanpassing door het Departement Zorg in het BRZ 2025.

De uitzonderlijke opbrengsten bevatten de afboeking van de voorziening van de parking voor €206k (cfr. supra), een correctie op de raming van het inhaalbedrag 2023 voor €119k voor het IFIC-gedeelte, een compensatie voor Covid van €140k door Solidaris waar in het verleden een dubbele verrekening voor was gemaakt en een nafacturatie van geneesmiddelen van 2023 voor €93k.

Met dit uitzonderlijk resultaat sluit het NMSC het boekjaar 2024 af met een winst van 773.910,31 euro.

Ratio's

RATIO'S		2022	2023	2024
Netto- bedrijfskapitaal		8.500.536,58	9.366.360,13	9.674.719,16
Liquiditeit	current ratio	2,40	2,36	2,35
	quick ratio	2,34	2,29	2,30
Solvabiliteit	financiële onafhankelijkheid	66,00%	62,00%	65,00%
	schuldratio	205,00%	169,00%	186,00%
Investeringsratio		0,69	0,31	0,78
Rendabiliteit	rendabiliteit van de omzet	3,43%	-5,14%	2,75%
	winstmarge	0,09%	0,30%	-0,23%
Cash-flow		2.157.537,08	1.965.568,00	1.191.844,57

De ratio's wijzen op een gezonde financiële toestand van het NMSC. De investeringsratio blijft heel laag in afwachting van de realisatie van het nieuwbouwproject.

Bob Vanhoegaerden
Financieel manager

9 Bestuurders en directieleden

Algemene vergadering

Prof. dr. Dirk De Ridder	Voorzitter
Dhr. Eric Vanderheyden	Algemeen directeur/Gedelegeerd bestuurder
Prof. dr. Johan Flamaing	Lid
Dhr. Peter Hermans	Lid
Dr. Wim Tambeur	Lid
Prof. dr. Bénédicte Dubois	Lid
Dhr. Hugo Casteleyn	Lid
Prof. dr. Robin Lemmens	Lid
Dhr. Patrick Meers	Lid
Mevr. Rita Cuypers	Lid
Mevr. Ingrid Nolis	Lid
Dhr. Jan Claesen	Lid
Dhr. Jan Seresia	Lid
Mevr. Inge Vervotte	Lid

Bestuur

Prof. dr. Dirk De Ridder	Voorzitter
Dhr. Eric Vanderheyden	Algemeen directeur – Gedelegeerd Bestuurder
Dr. Wim Tambeur	Bestuurder
Prof. dr. Bénédicte Dubois	Bestuurder
Dhr. Hugo Casteleyn	Bestuurder
Prof. dr. Robin Lemmens	Bestuurder
Dhr. Patrick Meers	Bestuurder
Mevr. Rita Cuypers	Bestuurder
Mevr. Ingrid Nolis	Bestuurder
Dhr. Jan Claesen	Bestuurder
Dr. Tom Meurrens - Hoofdart	Permanent genodigde
Dhr. Jan Seresia	Permanent genodigde

Directiecomité

Dhr. Eric Vanderheyden	Voorzitter – Algemeen directeur
Dr. Tom Meurrens	Hoofdart
Dhr. Eric Vanderheyden - ad interim	Directeur Patiëntenzorg
Mevr. Kathy Huybrechts	Directeur Bedrijfsondersteunende diensten

Addendum

NATIONAAL MS CENTRUM

Inhoud

1	Wetenschappelijke publicaties	32
2	Actieve deelname aan wetenschappelijke congressen	33
3	Wetenschappelijke projecten waarvan NMSC opdrachtgever is	36
4	Wetenschappelijke samenwerking	37
5	Begeleiding van Doctoraatstudenten	37
6	Begeleiding van masterproeven	38
7	Reviewer van tijdschriften, grants etc.	38
8	Aanvragen van grants	39
9	Engagementen in wetenschappelijke organisaties	39
10	Bijdrage vorming op basis van onderzoek / wetenschappelijke expertise	40
11	Beleidsfunctie(s) Wetenschappelijk Onderzoek	41
12	Communicatie gericht op zorgprofessionelen en/of het bredere publiek	42

1 Wetenschappelijke publicaties

Het personeel van het NMSC heeft in 2024 13 peer-reviewed wetenschappelijke artikels gepubliceerd.

Abasiyanik, Z., Pedullà, L., Kahraman, T., D'Hooge, M., Santoyo-Medina, C., Soler, B., Tacchino, A., Veldkamp, R., Meza-Murillo, E-R., Omar, A., Ciampi, E., Özakbaş, S., Kos, D., Kalron, A., Feys, P. (2024). Reliability and Construct Validity of Three Self-report Questionnaires Assessing Dual-Task Difficulties in People With Multiple Sclerosis: An International Study. *Arch Phys Med Rehabil*. doi: 10.1016/j.apmr.2024.08.024 (Impact factor: 3.60) Q1

Akbarian F, Rossi C, Costers L, **D'hooghe MB**, **D'haeseleer M**, Nagels G, Van Schependom J. Stimulus-related modulation in the 1/f spectral slope suggests an impaired inhibition during a working memory task in people with multiple sclerosis. *Mult Scler*. 2024 Jul;30(8):1036-1046. doi: 10.1177/13524585241253777. Epub 2024 May 20. PMID: 38767227.

De Keersmaecker AV, Van Doninck E, Popescu V, Willem L, Cambron M, Laureys G, D' Haeseleer M, Bjerke M, Roelant E, Lemmerling M, **D'hooghe MB**, Derdelinckx J, Reynders T, Willekens B. A metformin add-on clinical study in multiple sclerosis to evaluate brain remyelination and neurodegeneration (MACSiMiSE-BRAIN): study protocol for a multi-center randomized placebo controlled clinical trial. *Front Immunol*. 2024 Feb 21;15:1362629. doi: 10.3389/fimmu.2024.1362629. PMID: 38680485; PMCID: PMC11046490.

De Troyer M, **Van Remoortel A**, Van Schependom J, Faille LD, **D'hooghe MB**, Peeters G, Nagels G, **D'haeseleer M**. Clinical effectiveness of coronavirus disease 2019 vaccination in patients with multiple sclerosis stratified by disease-modifying treatment. *Eur J Neurol*. 2024 Jul;31(7):e16300. doi: 10.1111/ene.16300. Epub 2024 Apr 19. PMID: 38641878; PMCID: PMC11235867.

Nguyen AL, Sormani MP, Horakova D, Havrdova EH, Barnett MH, De Stefano N, Battaglini M, Vaneckova M, Lui E, Gaillard F, Desmond PM, Prime H, Datta M, Van der Walt A, Jokubaitis VG, Podevyn F, Zivadinov R, Weinstock-Guttman B, **D'hooghe MB**, Nagels G, Van Pesch V, Laureys G, Van Hijfte L, Lechner-Scott J, Patti F, Cristiano E, Rojas JJ, Sima DM, Van Hecke W, Kalincik T, Butzkueven H. Utility of icobrain for brain volumetry in multiple sclerosis clinical practice. *Mult Scler Relat Disord*. 2024 Dec;92:106148. doi: 10.1016/j.msard.2024.106148. Epub 2024 Nov 8. PMID: 39536619

Prosperini, L., Arrambide, G., Celius, E.G., Goletti, D., Killestein, J., **Kos, D.**, Lavorgna, L., Louapre, C., Sormani, M.P., Stastna, D., Ziemssen, T., Di Filippo, M. with Prosperini, L. (corresp. author) (2024). COVID-19 and multiple sclerosis: challenges and lessons for patient care. *LANCET REGIONAL HEALTH-EUROPE*, 44, Art.No. ARTN 100979. doi: 10.1016/j.lanepe.2024.100979 (citations: 1) (Impact factor: 13.60) Open Access Q1

Ramari, C., **D'hooghe, M.**, Dalgas, U., Feinstein, A., Amato, M.P., Brichetto, G., Chataway, J., Chiaravalloti, N.D., Cutter, G.R., DeLuca, J., Farrell, R., Filippi, M., Freeman, J., Inglese, M., Meza, C., Motl, R.W., Rocca, M.A., Sandroff, B.M., Salter, A., **Kos, D.**, Feys, P. with Ramari, C. (corresp. author) (2024). Prevalence and Associated Clinical Characteristics of Walking-Related Motor, Cognitive, and Fatigability in Progressive Multiple Sclerosis: Baseline Results From the CogEx Study. *NEUROREHABILITATION AND NEURAL REPAIR*, 38 (5), 327-338. doi: 10.1177/15459683241236161 (citations: 1) (Impact factor: 3.70) Q1

Rossi C, Vidaurre D, Costers L, **D'hooghe MB**, Akbarian F, **D'haeseleer M**, Woolrich M, Nagels G, Van Schependom J. Disrupted working memory event-related network dynamics in multiple sclerosis. *Commun Biol.* 2024 Nov 29;7(1):1592. doi:10.1038/s42003-024-07283-2. PMID: 39614100; PMCID: PMC11607348.

Santinelli, F.B., Abasiyanik, Z., Ramari, C., Gysemberg, G., **Kos, D.**, Pau, M., Kalron, A., Meyns, P., Ozakbas, S., Feys, P. with Santinelli, F.B. (corresp. author) (2024). Manifestations of walking fatigability in people with multiple sclerosis based on gait quality and distance walked during the six minutes walking test. *MULTIPLE SCLEROSIS AND RELATED DISORDERS*, 91, Art.No. ARTN 105909. doi: 10.1016/j.msard.2024.105909 (citations: 0) (Impact factor: 2.90)

Santinelli, F.B., Ramari, C., Poncelet, M., Severijns, D., **Kos, D.**, Pau, M., Kalron, A., Meyns, P., Feys, P. with Santinelli, F.B. (corresp. author) (2024). Between-Day Reliability of the Gait Characteristics and Their Changes During the 6-Minute Walking Test in People With Multiple Sclerosis. *NEUROREHABILITATION AND NEURAL REPAIR*, 38 (2), 75-86. doi: 10.1177/15459683231222412 (citations: 2) (Impact factor: 3.70) Q1

Santinelli, F.B., Veldkamp, R., Vitorio, R., **Kos, D.**, Vos, M., Nijssen, R., Deluca, J., Ramari, C., Feys, P. with Santinelli, F.B. (corresp. author) (2024). Hemodynamics of the Frontopolar and Dorsolateral Pre-Frontal Cortex in People with Multiple Sclerosis During Walking, Cognitive Subtraction, and Cognitive-Motor Dual-Task. *NEUROREHABILITATION AND NEURAL REPAIR*, 38 (11-12), 820-831. doi: 10.1177/15459683241279066 (citations: 1) (Impact factor: 3.70)

Van Laethem D, Denissen S, Costers L, Descamps A, Baijot J, Van Remoortel A, Van Merhaegen-Wieleman A, **D'hooghe MB**, **D'haeseleer M**, Smeets D, Sima DM, Van Schependom J, Nagels G. The Finger Dexterity Test: Validation study of a smartphone-based manual dexterity assessment. *Mult Scler.* 2024 Jan;30(1):121-130. doi: 10.1177/13524585231216007. Epub 2023 Dec 23. PMID: 38140857.

Vanbilsen, N., Moumdjian, L., Kinnaert, F., Degens, B., Moens, B., Goetschalckx, M., Kos, D., Van Wijmeersch, B., Leman, M., Feys, P. with Vanbilsen, N. (corresp. author) (2024). Step to the beat: Auditory-motor coupling during walking to higher and lower tempi with music and metronomes in progressive multiple sclerosis: An observational study. *MULTIPLE SCLEROSIS AND RELATED DISORDERS*, 92, Art.No. ARTN 106152. doi: 10.1016/j.msard.2024.106152 (citations: 0) (Impact factor: 2.90)

2 Actieve deelname aan wetenschappelijke congressen

Abasiyanik, Z., Pedulla, L., Soler, B., Santoyo-Medina, C., Kahraman, T., **D'Hooge, M.**, Tacchino, A., Meza-Murillo, E-R., Veldkamp, R., Lamers, I., Omar, A., Gysemberg, G., Galan, I., Ciampi, E., Carcamo, C., Ertekin, O., Ozakbas, S., **Kos, D.**, Kalron, A., Feys, P. (2024). Perceived and performed dual-task ability in persons with multiple sclerosis: an international multi-centered study. In: *MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL*: vol. 30 (2), (53-54). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Alexander Wong, Aditya Bharatha, Ahmad Almutlaq, Ana Cristina Wing, Anna Szekely, Carla Uggetti, Carolina Rush, Catherine Ashton, David Araujo, Elizabeth Finger, Enedina Maria Lobato de Oliveira, Enrique Alvarez, Erin Longbrake, Fanny Elahi, Geneviève Bernard, Giulia Fadda, Hayet Boudjani, Helen Branson, Jaime Imitola, Jack Antel, Jennifer Orthmann-Murphy, Jenny Feng, Jessica Kovitz Lensch, Johanna Ortiz, John Corboy, Kees Okkersen, Laura Airas, Mark Freedman, Marie-Constance Lacasse, **Marie Dhooghe**,

Michael Osherov, Moogeh Baharnoori, Natalia Shor, Philippe Beauchemin, Raphael Schneider, Sirio Coccozza, Sridar Narayanan, Zehra Isik Hasiloglu, Elka Miller, Roberta La Piana, on behalf of the WM Rounds Network.

White Matter Rounds: Towards a neuroimaging consensus for the workup of adult genetic leukoencephalopathies and atypical white matter diseases. Poster presentation, Abstract 12218, Canadian Association of Radiologists, Montreal, 11-14 April 2024 <https://car-asm.ca/car-scientific-and-educational-awards/>

Boers A, Eijssen I, Bekkering G, De Coninck L, O'Meara C, Koen M, Freeman J, Hynes SM, **Kos D.** (2024). Occupational therapy in adults with Multiple Sclerosis: a Cochrane systematic review. 1st Occupational Therapy Europe Congress, 15-19 October 2024, Kraków – Poland, oral presentation. Submission ID: 805. Book of abstracts, p. 260, <https://ot-europe2024.com/book-of-abstracts/>.

Boers, A., O'Meara, C., Eijssen, I., Bekkering, G., Koen, M., Freeman, J., Hynes, S., de Coninck, L., **Kos, D.** (2024). Occupational therapy in adults with Multiple Sclerosis: a Cochrane systematic review. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (20-21). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Caudenberg, D., Peeters, N., Vijverman, E., Peeters, E., Milo, M., van Nunen, A., Kos, D. (2024). Empowering and supporting people with multiple sclerosis in sustainable employment: a multidisciplinary approach. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (60-61). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

De Coninck L, Boers A, Hynes SM, Eijssen I, Bekkering G, O'Meara C, Koen M, Freeman J, **Kos D** (2024). Occupational Therapy in adults with Multiple Sclerosis: an implementation research project. 1st Occupational Therapy Europe Congress, 15-19 October 2024, Kraków – Poland, oral presentation. Submission ID: 791. Book of abstracts, p. 791, <https://ot-europe2024.com/book-of-abstracts/>.

D'haeseleer, M., Devogelaere, J., Van Laethem, D., **Kos, D.,** Van Schependom, J., Nagels, G. (2024). Combined cognitive-motor telerehabilitation: a novel strategy to achieve remyelination and neuroprotection in multiple sclerosis? In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (72-72). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

D'hooge, M, Kos D. Teaching course: cognitive fatigability in persons with MS. RIMS, Hasselt, 27.06.2024,

D'hooge M, Peeters N, Ramari C, Kos D. Cognitive Fatigability. A call for improving methodology. IMSCOGS, Bern, 02.09.2024, Poster presentation.

Eijssen I, Boers A, Bekkering G, De Coninck L, O'Meara C, Koen M, Freeman J, Hynes SM, **Kos D** (2024). Occupational Therapy for Multiple Sclerosis: synthesizing evidence, overcoming barriers, implementing best practices. 1st Occupational Therapy Europe Congress, 15-19 October 2024, Kraków – Poland, oral presentation. Submission ID: 540. Book of abstracts, p. 293, <https://ot-europe2024.com/book-of-abstracts/>.

Eijssen, I., Boers, A., Bekkering, G., Koen, M., Freeman, J., O'Meara, C., de Coninck, L., Hynes, S.M., **Kos, D.** (2024). Occupational Therapy for Multiple Sclerosis: Overcoming Barriers to Implementing Best Practices. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (16-16). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Feys P, Moghames P, Kasilingam E, King R, Manacorda T, Fonseca M, Notas K, **Kos D.** Prevalence, severity and impact of MS symptoms, and use of services in Europe: results from the large scale IMSS survey. Poster, ECTRIMS Annual Congress, Copenhagen (DK), 18-20 Sept 2024.

Ghijssels M, Noë S, Robberechts I, Kos D (2024). Compliance of Caregivers with Dysphagia Recommendations in a Multiple Sclerosis Rehabilitation Center five years after training. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (22-22). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Hostyn, J., Van Hoof, P., Peeters, N., Kos, D., Vleugels, L. (2024). Personality disorders, cognitive impairment, and intensity of care in a hospitalized MS population. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (40-40). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Jannis Müller^{1,2,3}, Sifat Sharmin^{1,2}, Johannes Lorscheider³, Serkan Ozakbas⁴, Rana Karabudak⁵, Dana

Horakova⁶, Bianca Weinstock-Guttman⁷, Vahid Shaygannejad⁸, Masoud Etemadifar⁹, Cavit Boz¹⁰, Raed Alroughani¹¹, Francesco Patti¹², Guillermo Izquierdo Ayuso¹³, Sara Eichau Madueño¹⁴, Alexandre Prat¹⁵, Murat Terzi¹⁶, Alessandra Lugaresi^{17,18}, Valentina Tomassini¹⁹, Allan Kermode²⁰, William Carroll²¹, Francois Grand'Maison²², Maria Pia Amato²³, Pierre Grammond²⁴, Aidin Sajedi²⁵, RECAI TURKOGLU²⁶, Ayse Altintas²⁷, Katherine Buzzard²⁸, Olga Skibina²⁹, Aysun Soysal³⁰, Anneke van der Walt³¹, Yolanda Blanco³², O. Gerlach^{33,34}, Bassem I. Yamout³⁵, Samia Khoury³⁶, Michael Barnett³⁷, Nevin A John³⁸, Jeannette Lechner-Scott³⁹, Matteo Foschi⁴⁰, Stefano Neri⁴¹, Vincent Van Pesch⁴², Julie Prévost⁴³, Maria José Sá^{44,45}, Davide Maimone⁴⁶, **Marie D'hooghe**⁴⁷, Stella Hughes⁴⁸, Suzanne Hodgkinson⁴⁹, Christopher McGuigan⁵⁰, Elisabetta Cartechini⁵¹, Bruce Taylor⁵², Daniele L.a. Spitaleri⁵³, Mark Slee⁵⁴, PAMELA MCCOMBE⁵⁵, Riadh Gouider⁵⁶, cristina ramo tello⁵⁷, Claudio Marcello Solaro⁵⁸, Edgardo Cristiano⁵⁹, Mario Habek⁶⁰, Bart Van Wijmeersch⁶¹, Dina Zamzam⁶², Radek Ampapa⁶³, Richard Macdonell⁶⁴, Nevin Shalaby⁶⁵, Celia Oreja-Guevara⁶⁶, Koen de Gans⁶⁷, Guy Laureys⁶⁸, Liesbeth Van Hijfte⁶⁹, Maria Di Gregorio⁷⁰, Jiwon Oh⁷¹, Justin Garber⁷², Orla Gray⁷³, Katrin Gross-Paju⁷⁴, Eduardo Aguera Morales⁷⁵, Lgf Sinnige⁷⁶, Maria Rio⁷⁷, Jose Luis Sanchez⁷⁸, Tamara Castillo-Triviño⁷⁹, Bhim Sen Singhal⁸⁰, Nikolaos Grigoriadis⁸¹, Ricardo Bolaños⁸², Thor Petersen⁸³, Todd Hardy⁸⁴, Steve Vucic⁸⁵, Sudarshini Ramanathan⁸⁶, Abdullah Al-Asmi⁸⁷, Mihaela Adriana Simu⁸⁸, Emmanuel Bartholome⁸⁹, SEYEDMOHAMMAD BAGHBANIAN⁹⁰, Dieter Pöhlau⁹¹, Talal Muteb Al Harbi⁹², Juan Ignacio Rojas⁹³, Norma Deri⁹⁴, Sarah Besora⁹⁵, Patrice Lalive⁹⁶, Özgür Yaldizli³, Tobias Derfuss³, Cristina Granziera³, Jens Kuhle³, Ludwig Kappos³, Izanne Roos^{1,2}, Tomas Kalincik^{1,2}. A standardised definition of progression independent of relapse activity in multiple sclerosis Poster presentation P063/915, ECTRIMS, Copenhagen, 18-20 September 2024

Kos D Disentangling fatigue and depression in MS. Invited Lecture, ECTRIMS Annual Congress, Copenhagen (DK), 18-20 Sept 2024.

Kos D, Feys P, das Nair R. MS Rehabilitation throughout the disease course. Educational session, ECTRIMS Annual Congress, Copenhagen (DK), 18-20 Sept 2024.

Kos D, Feys P, Kasilingam E. Results of the IMSS survey. Patient Perceived Impairment, Use of Rehabilitation Strategies and Satisfaction. Invited Lecture at Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024.

Kos D, Finlayson M, Coetzee T, Montalban X (2024). Enhancing research and practice in multiple sclerosis: the International Advisory Committee on Clinical Trials in MS. 29th Annual RIMS Conference, 27-29 June, 2024, Hasselt, Belgium, poster. Multiple Sclerosis Journal 2024 30:2_suppl, 1-72, Submission ID: 115.

Kos D. Activity and Participation Outcomes in Clinical Trials. Invited Lecture at Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024.

Kos, D., Finlayson, M., Coetzee, T., Montalban, X. (2024). Enhancing research and practice in multiple sclerosis: the International Advisory Committee on Clinical Trials in MS. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (64-65). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Oosterlinck, C., Lacquet, E., Eelen, P., Verriest, G., Kos, D. (2024). Posterior tibial nerve stimulation for the treatment of bowel incontinence symptoms in people with Multiple Sclerosis (MS): retrospective study. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (67-67). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Perez, D.D B., **Kos, D.**, Podda, J., Hamalainen, P., Loyning, I.G., Jidborg, H., Ford, H., das Nair, R. (2024). Improving the quality of Vocational Rehabilitation and Neuropsychological Rehabilitation in MS clinical trials. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (22-22). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Tom Fuchs^{1,2}, Menno Schoonheim¹, Tomas Uher³, Dana Horakova³, Eva Kubala Havrdova³, Julia Jelgerhuis¹, Pierre Grammond⁴, Samia Khoury⁵, Maria Jose Sa⁶, Johannes Lorscheider⁷, Elisabetta Cartechini⁸, Davide Maimone⁹, Celia Oreja-Guevara¹⁰, **Marie D'hooghe**¹¹, Marzena Fabis-Pedrini¹², Jiwon Oh¹³, Patrice Lalive¹⁴, Barbara Willekens¹⁵, Serkan Ozakbas¹⁶, Sara Eichau¹⁷, Marc Girard¹⁸, Pierre Duquette¹⁸, Francesco Patti¹⁹, Raed Alroughani²⁰, Alessandra Lugaresi²¹, Valentina Tomassini²²,

Murat Terzi²³, Maria Pia Amato²⁴, Tomas Kalincik²⁵, Izanne Roos²⁵, Oliver Gerlach²⁶, Michael Barnett²⁷, Anneke van der Walt²⁸, Jeannette Lechner-Scott²⁹, Vincent van Pesch³⁰, Andrea Surcinelli³¹, Matteo Foschi³¹, Emanuele D'Amico³², Suzanne Hodgkinson³³, Jens Kuhle³⁴, Rana Karabudak³⁵, Aysun Soysal³⁶, Daniele Spitaleri³⁷, Guy Laureys³⁸, Bruce Taylor³⁹, Radek Ampapa⁴⁰, Tamara Castillo-Triviño⁴¹, Ayse Altintas⁴², Orla Gray⁴³, Riadh Gouider⁴⁴, Jose E Meca-Lallana⁴⁵, William M Carroll⁴⁶, Allan Kermode⁴⁷, Koen de Gans⁴⁸, Jose Luis Sanchez-Menoyo⁴⁹, Masoud Etemadifar⁵⁰, Abdullah Al-Asmi⁵¹, Pamela McCombe⁵², Mihaela Simu⁵³, Gregor Brecl Jakob⁵⁴, Mehmet Fatih Yetkin⁵⁵, Talal Al-Harbi⁵⁶, Norma Deri⁵⁷, Stella Hughes⁵⁸, Tunde Csepany⁵⁹, Sudarshini Ramanathan⁶⁰, Todd A. Hardy⁶¹, Angel Perez sempere⁶², Simón Cárdenas-Robledo⁶³, Mario Habek⁶⁴, Bhim Singhal⁶⁵, Nikolaos Grigoriadis⁶⁶, Rana Karabudak⁶⁷, Magdolna Simo⁶⁸, Bianca Weinstock-Guttman². Clinical Risk Stratification: MSBase Validation of the DAAE Score, A Clinical Tool for Estimating Risk of Conversion to Secondary Progressive Multiple Sclerosis", Poster presentation P565/875, ECTRIMS, Copenhagen, 18-20 September 2024

Van Gils, A., Huyghe, A., Haverals, R., Meyer, S., Michielsen, M., Lafosse, C., Beyens, H., Schillebeeckx, F., Verheyden, G., **Kos, D.** (2024). The association of post-stroke fatigue with life balance, participation and quality of life one year post-stroke. Presented at the Occupational Therapy Europe Congress 2024, Krakow Poland, 15 Oct 2024-19 Oct 2024.

Vanbilsen, N., Feys, P., **Kos, D.**, Van Wijmeersch, B., Leman, M., Moumdjian, L. (2024). Tapping to music and metronome ticks at high and low tempi in persons with progressive MS. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (27-27). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

Vanthuyne, H., Vijverman, E., **Kos, D.**, De Cuyper, N. (2024). The meaning of work and non-work for persons with multiple sclerosis. In: MULTIPLE SCLEROSIS JOURNAL: vol. 30 (2), (60-60). Presented at the 29th Annual Rehabilitation in Multiple Sclerosis Conference (RIMS), BELGIUM, Hasselt Univ, Fac Rehabilitat Sci, Hasselt, 27 Jun 2024-29 Jun 2024. (Impact factor: 4.80)

3 Wetenschappelijke projecten waarvan NMSC opdrachtgever is

2022-2025: **Kos D**, PI onderzoeksproject "Cognitive fatigability in daily life of people with multiple sclerosis: physiological responses and proof-of-concept of biofeedback-based intervention to improve quality of life", gefinancierd door Fonds Claire Fauconnier, Ginette Kryksztein & Joseph and Marie-Jeanne Philippart-Hoffelt aan het National MS Center Melsbroek.

2024-2025: **Kos D**, PI onderzoeksproject "Effecten van hippotherapie op rompbalans", gefinancierd door Lode Verbeeck Fonds, beheerd door Koning BoudewijnStichting.

2024-2026: **Kos D**, PI onderzoeksproject "Home-Based Neuromodulation Suits for Reducing Spasticity and Ataxia in MS: A Multicenter RCT (HANDS-MS)" - NMSC & MS Centers Denmark, MS Fund, beheerd door Koning Boudewijnstichting.

4 Wetenschappelijke samenwerking

Academische aanstellingen:

- VUB-Zap met opdracht sinds 1/10/2024 (D'hooghe MB)
- Docent (10% ZAP) aan de Faculteit Geneeskunde en Farmacie van de VUB (D'haeseleer M)
- KU Leuven – deeltijds docent sinds 1/10/2017 (Kos D)

Projecten

- A metformin add-on clinical study in multiple sclerosis to evaluate brain remyelination and neuro-degeneration (MACSiMiSE-BRAIN), sponsor: Universiteit Antwerpen.
- Efficacy and Safety of Remibrutinib Compared to Teriflunomide in Participants With Relapsing Multiple Sclerosis (REMODEL-2), sponsor: Novartis.
- A Multiple Non-Interventional Study to Assess the Real-World Effectiveness of Ocrelizumab in Patients with Relapsing or Primary Progressive Multiple Sclerosis. The MUSICALE StudyMUSICALE, sponsor: Roche.
- Optimizing wellbeing in progressive MS (**Kos D** co-applicant aanvraag Progressive MS Alliance (PMSA), PI: Roshan das Nair, University of Nottingham & Sintef Norway (2024-2025)
- Walking fatigability in progressive MS (**Kos D** co-applicant aanvraag PMSA, PI: Peter Feys, Universiteit Hasselt) (2024-2025)

5 Begeleiding van Doctoraatsstudenten

Delphine Van Laethem, medische wetenschappen, VU Brussel (promotor G Nagels, copromotor **D'hooghe MB, D'Haeseleer M**). "Assessment and treatment of cognitive impairment in multiple sclerosis". Vrije Universiteit Brussel, Ongoing.

Joke Temmerman (promotor **D'Haeseleer M**) (Biomedical and Medical Sciences, 2020-heden): "Inflammation driving neurodegeneration in Alzheimer's disease and multiple sclerosis: paving the way for prevention of functional decline".

Kristien Cool (promotor **D'haeseleer M**) (Biomedical and Medical Sciences, 2024-heden): "Transcranial direct current stimulation as a novel and personalized add-on treatment to enhance regional cerebral blood flow in people with multiple sclerosis".

Renske Janssen – Radboud Universiteit Nijmegen (NL) – "Development and evaluation of an integrated multidisciplinary rehabilitation program for patients with neuralgic amyotrophy", **Kos D**. Jurylid, PhD defense December 2024.

Jane Beecher - **Kos D**, Co-promotor Joint PhD University of Melbourne & KU Leuven – "The assisting hand: investigating bimanual impairments, brain correlates and real-life use as part of post-stroke recovery"; PI: Geert Verheyden (KU Leuven), Natalie Fini (University of Melbourne)- 2024-2028.

Liesbeth van Hijfte aan de Universiteit Gent, "Brain health oriented care in multiple sclerosis – A critical role for specialist nurses?". Openbaar verdedigd op 29 augustus 2024, voorzitter examencommissie: prof. Patrick Calders. D'haeseleer jurylid bij thesisverdediging (Doctor of Health Sciences).

6 Begeleiding van masterproeven

Promotor van Marijke De Troyer (Master of Medicine, 2021-heden): "Clinical effectiveness of coronavirus disease 2019 vaccination in patients with multiple sclerosis stratified by disease-modifying treatment".

Gertjan Peeters (Master of Medicine, 2021-heden): "Impact of coronavirus 2019 on the clinical course of multiple sclerosis", promotor.

Jens Devolgelaere (Master of Medicine, 2020-heden): "Remyelinating potential of exercise therapy in multiple sclerosis" en "Brain volume loss as a predictor for COVID-19 outcome", promotor.

Kerensa Gaeremynck (MSc Occupational Therapy, 2023-heden). Klinische relevantie van eHealth-app voor training van rugvriendelijke technieken bij Vlaamse mantelzorgers: Piloot- en haalbaarheidsstudie, promotor.

Oona De Vos (MSc Occupational Therapy, 2023-heden). Van kennis naar actie: evidence based tools inzetten in de ergotherapeutische praktijk, promotor.

Tinne Hanssens (MSc Occupational Therapy, 2023-heden). Cognitieve vermoeibaarheid in kaart brengen met virtual reality, promotor.

Wout De Koster & Laurens Olbrechts (MSc Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, 2024-heden). Home-Based Neuromodulation Suits for Reducing Spasticity and Ataxia in MS: A Multicenter RCT (HANDS-MS), promotor.

Nele Liedts & Joanna Paparis (MSc Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, 2024-heden). Cognitive fatigability in daily life of people with multiple sclerosis: physiological responses and proof-of-concept of biofeedback-based intervention to improve quality of life, promotor.

Melisa Sejdic & Siebe Soentjens (MSc Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, 2024-heden). Effects of standing frames in multiple sclerosis: a systematic review, promotor.

7 Reviewer van tijdschriften, grants etc.

Manuscript reviewer voor Neurology, Multiple Sclerosis and Related Disorders, Multiple Sclerosis Journal, Multiple Sclerosis Journal: Experimental, Translational and Clinical, Annals of Clinical and Translational Neurology en Brain Communications, American Journal of Occupational Therapy, International Journal of MS Care, Neurorehabilitation and Neural Repair, Archives of Physical Medicine and Rehabilitation, Disability and Health Journal, Journal of Rehabilitation Medicine.

8

Aanvragen van grants

Volgende kanalen werden gebruikt voor aanvraag van financiering voor wetenschappelijk onderzoek:

- MS Innovation Challenge Roche: niet succesvol
- Novartis: succesvol. Education levels and proxies of reserve in relation to progression of Multiple Sclerosis
- MS-liga Vlaanderen: 2 projecten, niet succesvol
- Out-of-the-Box grant application (Stichting MS Research, 2024-007): niet succesvol
- Merck Group donation: succesvol. Learning from patients for the benefit of patients: a unique opportunity to complete the circle at the National MS Center Melsbroek
- Viatrix: succesvol. EDMUS database onderzoek
- VZW Hart voor MS, 8/6/2024: Scherpenheuvel-Zichem, actie : 5.500 euro voor wetenschappelijk onderzoek NMSC
- Merck Patient Benefit Donation 2024 – “Learning from patients for the benefit of patients: a unique opportunity to complete the circle at the National MS Center Melsbroek” (€ 50.000).
- “Effecten van hippotherapie op rompbalans”, gefinancierd door Lode Verbeeck Fonds, beheerd door Koning BoudewijnStichting, succesvol.
- Home-Based Neuromodulation Suits for Reducing Spasticity and Ataxia in MS: A Multicenter RCT (HANDS-MS) (Mollisuit) - NMSC & MS Centers Denmark, MS Fund, beheerd door Koning Boudewijnstichting, succesvol.

9

Engagementen in wetenschappelijke organisaties

D'hooghe MB

- Belgische Studiegroep voor MS (BSGMS)
- Lid van de Medische Adviesraad van de Belgische Nationale MS liga.
- Lid van LOK neurologie (LOK groep 1216)

D'haeseleer M

- Vice-President (and toekomstig President) van de de Belgian Neurological Society.
- Bestuurslid van de Belgian Study Group for Multiple Sclerosis.
- Lid van de Belgian Multiple Sclerosis-Autologous Hematopoietic Stem Cell Transplantation Working Party.
- Lid van het Vlaams Netwerk voor Zeldzame Ziekten-Neurologie.
- Lid van het MIC Systeemziekten in het UZ Brussel.
- Full Individual Member van de European Academy of Neurology.
- Member and Fellow van de American Academy of Neurology.
- Lid van de European Academy of Neurology Scientific Panels voor (1) Multiple Sclerosis, (2) Neuroimmunology and (3) Neurorehabilitation.

Kos D

- President of Belgian Society for NeuroRehabilitation (BSNR)
- Member of the International Advisory Committee for Clinical Trials in MS
- Editorial Board member Multiple Sclerosis Journal
- Guest Professor at University of Hasselt, Rehabilitation Sciences, Belgium
- Research in Occupational Therapy and Occupational Science (ROTOS): secretaris (2020-2024)
- Past President of Rehabilitation in Multiple Sclerosis (RIMS)

10 Bijdrage vorming (studiedagen, lesopdrachten, academische werking) op basis van onderzoek / wetenschappelijke expertise

- Sessie gezonde voeding bij personen met MS in bijscholing NeurUpdate - cutting-edge topics in neuro rehab, **Lisa De Jaeger en Katrien Goossens**, Smart Education, 16/03/2024 en 28/09/2024
- Wereld MS dag, NMSC, 31/5/2024
- MS Liga Vlaanderen, Wereld MS dag, webinar 'Levenstijl en MS', 1/6/2024, **D'hooghe MB**
- PMV, NMSC: Reserve en neuroprotectie bij MS 26/11/2024, **D'hooghe MB**
- Organisatie en inleiding van het VUB C4N symposium: "Phase 2 trials to discover new treatments in progressive MS and beyond", met prof. dr. Marcus Koch (University of Calgary) als gastspreker (25 november 2024). **D'haeseleer M**
- Presentatie op het NMSC PMV Symposium: "Tolebrutinib bij Progressieve MS: Kracht van HERCULES, Dualiteit van GEMINI?" (26 november 2024). **D'haeseleer M**
- Organisatie negen lunchsessies "Broodje wetenschap": vertaling van wetenschappelijk onderzoek naar de praktijk voor personeel NMSC.
- Organisatie van vier Permanente Multidisciplinaire Vormingen voor personeel NMSC. Thema's:
 - o Levensstijl en MS
 - o Gezondheidszorg van de toekomst
 - o Patiëntparticipatie
 - o Update Neurologie
- Organisatie Webinar voor personen met MS, "Nieuwigheden in behandeling van MS & Projecten Wetenschappelijk Onderzoek in het NMSC", 18/11/2024.
- Organisatie First Occupational Therapy Europe Congress, Future-Proofing Occupational Therapy, October 15-19 2024 – Krakow, Poland, Kos D lid van scientific committee.
- AMISEK Brussel, Workshop Cognitive Motor Interference. Mieke D'hooge en Peter Feys. 8/2/2024
- Novartis MS Nurse Academy, Voordracht Update aanpak en impact van cognitieve revalidatie op cognitieve beperkingen. Mieke D'hooge 7/3/2024
- VUB Les binnen de PEV Klinische Neuropsychologie. Neuropsychologische aspecten van demyeliniserende aandoeningen. Mieke D'hooge 22/11/2024
- Lesgever van de hoofdstukken 'Demyeliniserende aandoeningen van het centraal zenuwstelsel' en 'Neurologische infectieziekten' binnen de cursus 'Neurologie – Problemen van het zenuwstelsel' voor de studenten eerste master geneeskunde; op invitatie van hoofdtitularis prof. dr. Sebastiaan Engelborghs. **D'Haeseleer M**
- Begeleider casuswerk bij het vak 'Evidence-based medicine' voor studenten tweede bachelor geneeskunde; op invitatie van hoofdtitularis prof. dr. Nicole Pouliart. **D'Haeseleer M**

- Betrokkenheid (mede als perifere stagemeester voor het NMSC Melsbroek) bij de 'MaNaMa' opleiding van ASO's in de neurologie, onder meer via bedside teaching, parallelle gespecialiseerde raadplegingen, wachtsupervisie, dienstgebonden voordrachten en regelmatige besprekingen van moeilijke en/of didactische casussen. D'Haeseleer M
- Cursorisch onderwijs rond multiple sclerose en andere inflammatoire aandoeningen van het centraal zenuwstelsel binnen de 'MaNaMa' opleiding binnen het UZ Brussel/VUB. D'Haeseleer M
- Begeleiding en evaluatie van masterstudenten geneeskunde tijdens hun klinische stages neurologie in het UZ Brussel en NMSC Melsbroek. D'Haeseleer M
- Examinator voor het praktische gedeelte van het 'Klinisch Geïntegreerd Eindexamen' voor studenten derde master geneeskunde. D'Haeseleer M

11

Beleidsfunctie(s) Wetenschappelijk Onderzoek

D'haeseleer M:

- Neuroloog en multiple sclerose expert, staflid Dienst Neurologie van het UZ Brussel (40%) en het NMSC Melsbroek (70%).
- Diensthoofd Neurologie van het NMSC Melsbroek.
- Bestuurslid van de Medische Raad van het NMSC Melsbroek.
- Voorzitter van de Stuurgroep Wetenschappelijk Onderzoek van het NMSC Melsbroek.
- Lid van de Lokale Ethische Commissie van het NMSC Melsbroek.
- Docent (10% ZAP) aan de Faculteit Geneeskunde en Farmacie van de VUB.
- Stagemeester voor ASO's neurologie in het NMSC Melsbroek.

D'hooghe MB:

- Lid van de medische adviesraad van de Nationale Belgische MS-liga
- Lid van het bestuursorgaan van de Nationale Belgische MS-liga
- Lid van de redactieraad "WOMS-info": 6-maandelijkse wetenschappelijke bijlage bij ledentijdschrift van de MS Liga Vlaanderen sinds 2003. Actieve bijdrage ovv 'vertaling' van een wetenschappelijk artikel en beurtrol onder de redactieleden voor de coördinatiefunctie.

Kos D

- Stuurgroep Wetenschappelijk Onderzoek Nationaal MS Center Melsbroek: co-voorzitter (2020-heden)

12

Communicatie gericht op zorgprofessionelen en/of het bredere publiek

- Artikel/interview in Het Nieuwsblad: “Zangeres Lous and the Yakuza ging in enkele maanden van het podium naar de rolstoel en terug door MS, expert legt uit hoe dat kan” (januari 2024).
- Presentatie voor de LOK UZ Brussel: “NMOSD en MOGAD: Aanvulling op het Cursorisch Onderwijs” (21 maart 2024).
- Expert Review “The current and the future clinical value of glatiramer acetate in multiple sclerosis” voor Teva (april 2024).
- Presentatie aan het Amsterdam UMC, locatie UMC: “Gelijklopende Onderzoekslijnen” (29 mei 2024)
- Artikel/interview in Het Nieuwsblad: “Vincent was LO-leerkracht toen hij plots gevoel in zijn benen verloor. Maar vijf jaar na zijn harde verdict loopt hij triatlons” (juli 2024).
- Artikel in het Medisch-wetenschappelijk magazine van MS-Liga Vlaanderen 'Info WOMS', “Oefentherapie als nieuwe strategie om het herstel van myeline te bevorderen bij multiple sclerose?” (september 2024).
- Vermoeidheid ontrafeld. Jouw actieplan gebaseerd op wetenschappelijke inzichten. Presentatie Jongerencongres MS Liga, Leuven, 16/11/2024.
- Dominique-Jean Bouilliez. Twee Belgische presentaties die de aandacht hebben getrokken: vermoeidheid en de evolutie van de immuniteit bij MS –ECTRIMS 2024, Neuron, interview met Daphne Kos, N3348N.

Vanheylenstraat 16
1820 MELS BROEK

02 597 80 00
info@mscenter.be

NATIONAAL MS CENTRUM